

Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi'ndeki Bilimsel Yayınlar (2020-2024) Üzerine Bibliyometrik Analizler

Bibliometric Analyses of Scientific Publications (2020–2024) in the
Turkish Journal for the Spiritual Counseling and Care

Mustafa Koç

Prof. Dr. | Professor
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi | Eskişehir Osmangazi University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Theology
Din Psikolojisi Ana Bilim Dalı | Department of Psychology of Religion
✉ mustafa.koc@ogu.edu.tr | 📞 0000-0003-1299-7963
Eskişehir | Türkiye

<https://doi.org/10.56432/tmdrd.1691002>

Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi Turkish Journal for the Spiritual Counseling and Care	
Makale Bilgisi	Article Information
Makale Türü • Article Type	Araştırma Makalesi • Research Article
Geliş Tarihi • Received	03 Mayıs 2025 • 03 May 2025
Düzeltilme Tarihi • Revised	11 Haziran 2025 • 11 June 2025
Kabul Tarihi • Accepted	11 Haziran 2025 • 11 June 2025
Yayın Tarihi • Published	30 Haziran 2025 • 30 June 2025
Değerlendirme • Review	Çift Taraflı Kör • Double-Blind
Hakem • Peer-Review	Dış-Bağımsız • External-Independent
Benzerlik Taraması • Similarity Check	Tamamlandı • Completed
Etik Onay • Ethical Approval	Etik Gerekmez • Ethics Not Required
Çıkar Çatışması • Conflict of Interest	None • Yok
Finansman • Funding	Finansman Yok • No Funding
Lisans • License	Creative Commons BY-NC 4.0
Dergi İletişim • Journal Contact	https://dergipark.org.tr/tr/pub/tmdrd

Ö z e t

Bu makalede, 2020 yılında yayın hayatına başlayan Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi'nin 2020-2024 yılları arasında yayınlanan 1. ile 10. sayıları arasındaki bilimsel yayınların bibliyometrik analizleri yapılmıştır. Makalenin temel amacı, derginin alan tarihine olan akademik katkılarını değerlendirerek, söz konusu dönemde yayınlanan sayılardaki bilimsel ürünleri, bu araştırmaya yönelik çeşitli nitel parametreler aracılığıyla bilimsel bir perspektiften incelemektir. Yapılan analizler sonucunda elde edilen başlıca bulgular aşağıda sıralanmıştır: (i) Dergide toplam 94 yazarın akademik yayını bulunmakta olup bu yazarların % 97.87'si yerli, % 2.13'ü ise yabancı yazar olarak kaydedilmiştir. (ii) Yazarların akademik unvan dağılımında, en yüksek oran % 36.96 ile yüksek lisans öğrencilerine aittir. Buna karşın profesör unvanına sahip yazar oranı ise % 9.78 olarak belirlenmiştir. (iii) Bilimsel yayınlarda yazar sayısına göre dağılımda, % 82'si tek yazarlı, % 18'i ise iki yazarlı çalışmalardan oluşmaktadır. (iv) Bağlı oldukları kurumlar incelendiğinde ise yazarların % 70'i üniversitelerde, % 18'i Milli Eğitim Bakanlığı'nda, % 8'i Diyanet İşleri Başkanlığı'nda ve % 4'ü diğer kamu kurumlarında çalışmaktadır. (v) Dergide toplam 81 bilimsel yayın bulunmakta olup bunların % 68'i makale, % 31'i kitap incelemesi ve % 1'i çeviri makaleden oluşmaktadır. (vi) Makalelerin tematik konu içeriklerinde, en yüksek % 20 ile "psikoloji ve maneviyat ilişkisi", % 16.4 ile "sağlık ve manevi destek" ve yine % 16.4 ile "dinsel ve kültürel perspektifler" temaları öne çıkmaktadır. (vii) Kitap incelemeleri ise % 40 oranıyla "manevi danışmanlık ve rehberlik", % 28 ile "maneviyat ve psikoloji" ve % 16 ile "kriz ve manevi müdahale" temalarında yoğunlaşmıştır. (viii) Makalelerin metodolojik deseni incelendiğinde, % 54.55'inin ampirik, % 45.45'inin teorik çalışmalardan oluştuğu görülmüştür. (ix) Kitap incelemelerinde ise % 64 teorik, % 36 ampirik desenli içerikler bulunmaktadır. (x) Veri toplama yöntemleri arasında % 32.7 ile nitel yöntemler, % 27.3 ile dokümantasyon ve % 21.8 ile nicel yöntemler öne çıkmaktadır. Meta-analiz yöntemi ise tercih edilmemiştir. (xi) Kitap incelemelerinde en çok % 60 oranıyla dokümantasyon, % 24 ile nitel yöntem ve %12 ile nicel yöntemi kullanan kitaplar tanıtılmıştır. Karma yöntem % 4 oranında tercih edilmiştir. Sonuç olarak, Türkiye'deki ilk ve tek (2025) akademik alan dergisi olan söz konusu bu derginin, Türk manevi danışmanlık ve rehberlik literatürünün gelişimine bilimsel düzeyde önemli katkılar sunan akademik bir platform işlevi gördüğü tespit edilmiştir.

A n a h t a r K e l i m e l e r

Manevi danışmanlık ve rehberlik • Akademik dergi
Literatür gelişimi • Dergi tarihi • Bibliyometrik analiz

A b s t r a c t

In this article, bibliometric analyses have been conducted on the scientific publications in the Turkish Journal for the Spiritual Counseling and Care, which began publication in 2020, covering issues 1 to 10 published between 2020 and 2024. The main aim of the article is to evaluate the journal's academic contributions to the field's history by examining the scientific publications in the issues published during the specified period from a scientific perspective through various qualitative research parameters. Key findings from the analysis include: (i) The journal features 94 authors, 97.87% local and 2.13% foreign. (ii) The highest academic title representation is master's students (36.96%), while professors make up 9.78%, highlighting significant participation from early-career researchers. (iii) Single-authored works constitute 82%, while 18% are co-authored, indicating a predominant trend of independent scholarly contributions. (iv) Institutional affiliations show 70% from universities, 18% from the Ministry of National Education, 8% from the Presidency of Religious Affairs, and 4% from other public institutions, demonstrating a strong academic and governmental presence in the journal's authorship. (v) The journal features 81 publications: 68% research articles, 31% book reviews, and 1% translations, showcasing a balanced variety of scholarly outputs. (vi) The most common article themes are "psychology and spirituality" (20%), "health and spiritual support" (16.4%), and "religious and cultural perspectives" (16.4%), reflecting the interdisciplinary nature of the field. (vii) Book reviews focus on "spiritual counseling and care" (40%), "spirituality and psychology" (28%), and "crisis and spiritual intervention" (16%), indicating key areas of interest within the journal. (viii) Methodologically, 54.55% of articles are empirical, 45.45% theoretical, demonstrating a balance between data-driven and conceptual research. (ix) Among book reviews, 64% are theoretical, 36% empirical, showing a preference for analytical rather than experimental critiques. (x) Data collection methods include qualitative (32.7%), documentation (27.3%), and quantitative (21.8%), with no use of meta-analysis, underlining the journal's methodological diversity. (xi) In the book reviews, books employing documentation were introduced most frequently at a rate of 60%, followed by qualitative methods at 24%, quantitative methods at 12%, and mixed methods preferred at a rate of 4%. In conclusion, it has been determined that this journal, being the first and only (2025) academic journal in its field in Turkey, functions as an academic platform that provides significant scholarly contributions to the development of Turkish spiritual counseling and care literature.

K e y w o r d s

Spiritual counseling and care • Academic journal
Literature development • Journal history • Bibliometric analysis

Giriş

Modern kültürün sekülerleşen yaşam pratiklerinde her geçen gün daha fazla ihtiyaç duyulan manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetleri, bireyin psiko-spiritüel sağlığını desteklemeye yönelik uzmanlık gerektiren profesyonel bir danışmanlık sürecidir. Dolayısıyla seküler çağda, modern bireylerin anlam arayışları geleneksel dinsel yapılardan bağımsızlaşarak daha kişisel, çoğulcu ve kurumsal din anlayışının dışında daha bireysel bir boyuta taşınmıştır (Taylor, 2007). Bu durum, manevi danışmanlık ve rehberlik süreçlerinin sadece inanç temelli yaklaşımlarla sınırlı kalmayıp bireyin diğer gelişimsel boyutlarıyla ilişkili olan kimlik, değerler ve varoluşsal sorgulamalarına da odaklanmasını gerekli kılmaktadır.

Manevi danışmanlık ve rehberlik, psikoterapi teknikleri ile psiko-teo-spiritüel yaklaşımı entegre ederek bireyin yaşamındaki zorlu yaşam olaylarıyla ve/veya travmatik yaşam deneyimleriyle başa çıkmasına katkı sağlamaktadır. Bu bağlamda, manevi danışmanlar hem psikolojik hem de teolojik disiplinlerde formasyon kazanarak, bireyin sekülerleşme sürecinde karşılaştığı ruhsal boşluklara ve anlam krizlerine yönelik kapsamlı ve bütüncül bir terapötik destek sunmaktadırlar. Temel hedefleri ise bireylerin ruhsal iyilik halini güçlendirmek ve inanç temelli bir psiko-spiritüel destek sağlayarak kişisel gelişimlerini teşvik etmektir (Bidwell & Marshall, 2011: 1–7; Underwood, 1993: 332–348).

Manevi danışmanlık ve rehberlik, bireylerin psiko-spiritüel ve kişisel gelişimlerini desteklemeyi amaçlayan, psiko-teolojik temelli bir yardım süreci olarak tanımlanabilir (Yevenes, 2005: 49–62). Bu yaklaşım, danışanın yaşamında karşılaştığı zorluklara, karar anlarına ve varoluşsal sorgulamalarına bütüncül bir şekilde eşlik etmeyi hedeflemektedir. Bu süreçte manevi danışman, danışanın iradesine müdahale etmeksizin, yönlendirici değil, rehberlik edici bir duruşla onun içsel yolculuğuna tanıklık edebilir. Dolayısıyla manevi danışmanın sunduğu bu terapötik destek, dayatma içermeyen ve danışanın isteğine bağlı bir teklif niteliği taşımaktadır. Özellikle Batı literatüründe alana ilişkin gelişen bu yaklaşımın teolojik arka planı, İncil'de yer alan *çobanlık* metaforuna dayandırılarak, Tanrı'nın bireyle doğrudan ilgisini temsil eden kutsal bir görev anlayışına yaslanmaktadır (Eski Ahit, Hezekiel 34: 11; Yeni Ahit, Luka 15: 4; ayrıca bkz. Casel, 1999; Rogers, 2002: 276–289). Bu bağlamda manevi danışmanlık ve rehberlik, yalnızca psikolojik bir destek sunmakla kalmaz; aynı zamanda bireyin Tanrı'yla olan ilişkisini derinleştirmeyi, ruhsal bütünlüğünü sağlamlaştırmayı ve yaşamındaki kutsal anlamı yeniden keşfetmesini desteklemeyi amaçlamaktadır.

Yukarıda sözü edilen bu anlayışın en önemli teolojik dayanaklarından biri ise Aziz Ignatius'un geliştirdiği *ruha yardım etme* yaklaşımıdır. Bu perspektife göre manevi danışman, danışanın yaratılış amacına uygun bir yaşam sürmesine destek olurken, onun içsel doğasını tanımasına ve bu doğasıyla uyumlu bir yaşam biçimi oluşturmaya yardımcı olabilir (Riz-zuto, 1979). Manevi danışmanlık ve rehberlik süreci bu nedenle, yalnızca net inanç sistemine sahip bireylerle sınırlı kalmaksızın; inanç krizleri yaşayan ve varoluşsal belirsizliklerle yüzleşen bireylere de ruhsal bir eşlik sunma potansiyeline sahiptir. Bu süreçte manevi danışman, danışanın kendilik algısını, inanç yapısını ve ruhsal ihtiyaçlarını bir bütün olarak değerlendirerek, ona içsel bir denge ve anlam kazandırma yönünde eşlik edebilir. Bu niteliğiyle manevi danışmanlık ve rehberlik, bireyin manevi ihtiyaçlarına bütüncül bir yanıt sunabilmesi açısından, seküler danışmanlık türlerinden daha derin ve çok katmanlı bir terapötik güce sahiptir (Parsons, 1993: 97–117; Frick, 2010: 30–47).

Manevi danışmanlık ve rehberlik yalnızca bireysel düzeyde duygusal destek sunmakla sınırlı kalmamaktadır. Hastaneler örneğinde olduğu gibi adı geçen bu danışmanlık türü, kurumsal düzeyde de bireylerin inandıkları dinin kutsal metinlerini referans alarak danışmanlık ve rehberlik hizmeti sunmakta ve böylece onların zor zamanlarındaki manevi gelişim süreçlerini desteklemektedir (Schneider-Harpprecht, 2003: 91–106; Sievernich, 2003: 23–36). Adams (1975), manevi danışmanlık ve rehberlik sürecinde manevi danışmanın *manevi liderlik* rolü üstlenmesi gerektiğini ve yalnızca pasif empatik bir *dinleyici* değil, aynı zamanda rehberlik sunan *manevi mentör* olması gerektiğini belirtmektedir. Dolayısıyla bu danışmanlık sürecinde manevi danışman, danışanın psiko-spiritüel dengesini koruyarak derin manevi farkındalık kazanmasına rehberlik edebilir (Adams, 1975: 159-316).

Foucault (1986) tarafından gerçekleştirilen çözümlemede, Batı düşünce geleneğinde belirleyici teolojik bir kavramsal konuma sahip olan *pastoral* yapı eleştirel bir kuramsal perspektifle değerlendirilmiştir. Bu çerçevede, Hristiyan teolojisine dayalı pastoral söylemin, bireyin davranışsal ve düşünsel yönelimlerini şekillendiren ve modern devletin merkez odaklı denetim mekanizmalarına zemin hazırlayan bir dinsel düzenleme biçimi olarak iş gördüğü iddia edilmiştir (Foucault, 1986: 5-36). Dolayısıyla, pastoral pratiklerin yalnızca dinsel alanla sınırlı kalmayıp aynı zamanda birey-devlet ilişkilerinde süreklilik arz eden bir psiko-sosyo-teo-politik etki alanı oluşturduğunun altı çizilmiştir.

Öte yandan analitik psikoloji ekolünün kurucu figürü Carl Gustav Jung (1958) tarafından yapılan değerlendirmede ise dinsel yaşantıların

bireysel ruhsal denge üzerindeki olumlu ve bütünlleştirici terapötik etkileri vurgulanmıştır. Jung'un teorik çerçevesinde, bilinçdışında yer alan *numinöz* (kutsallık içeren) deneyimlerin, psiko-dinamik terapötik süreçlerde aktarım ve karşı aktarım ekseninde işlevselleştiği ve bireysel farkındalık alanında simgesel düzeyde dışavurum bulduğu belirtilmiştir (Jung, 1958/1970: XI, 509; Kast, 2008: 66-72; Meissner, 2009: 123-136). Bu bağlamda, dinsel deneyimlerin bastırılması ya da göz ardı edilmesi, bireyin içsel denge sistematüğinde kırılmalara yol açarak ruhsal zorlanmalara neden olabilmektedir. Bu kapsamda, Jungyen psikoloji içerisinde yer alan dinsel referanslı deneyimlerin, yalnızca metafizik bağlamda değil, aynı zamanda ruh sağlığının sürekliliğini destekleyen bir eko-psişik öge olarak değerlendirildiği görölmektedir.

Manevi danışmanlık ve rehberlik alanında yapılan çağdaş çalışmalarda, bireyin yaşam pratiklerine bütüncül psiko-sosyo-teolojik bir perspektiften yaklaşmanın temel bir ilke olarak ön plana çıktığı görölmüştür. Bu çerçevede, yalnızca psikolojik işlevsellik değil, aynı zamanda bireyin inanç sistemi, değerler yapısı ve kültürel çoğulluk içinde şekillenen anlam dünyası da dikkate alınmakta; danışan profiline yönelik çok katmanlı bir anlayış benimsenmektedir. Dolayısıyla, danışmanlık sürecinde uygulayıcı konumundaki manevi danışman, danışanın kültürel yaşamsal bağlamını, inanç örüntülerini ve çok-kültürlü yaşam deneyimlerini göz önünde bulundurarak, empati merkezli bir terapötik ilişki zemini oluşturmaktadır (Radillo, 2011: 167-176). Bu bağlamda, çağdaş manevi danışmanlık ve rehberlik yaklaşımı, bireyin içsel denge ve ruhsal iyilik halini yeniden yapılandırmasına katkı sunmayı hedeflemektedir. Uygulanan destekleyici model, yalnızca semptomatik düzeyde müdahale etmeyi değil, aynı zamanda danışanın manevi farkındalığını derinleştiren, psikolojik esenliğini güçlendiren ve çok-boyutlu bir anlam üretim sürecini besleyen eko-ruhsal bir destek mekanizması olarak kurgulanmaktadır (Bidwell & Marshall, 2011: 1-7). Bu kapsamda, terapötik müdahalenin yönü, bireyin ruhsal bütünlüğünü esas alan kapsayıcı bir destek sistematüğü çerçevesinde belirlenmektedir.

Yukarıda alan içeriğine ilişkin yapılan değerlendirmelerde de görüldüğü üzere, manevi danışmanlık ve rehberlik, bireyin psiko-spiritüel gereksinimlerini çok katmanlı ve bağlamsal bir yaklaşımla ele alan, disiplinler arası karakteriyle hem uygulama alanında hem de *akademik üretim* düzleminde dikkat çekici bir gelişim ivmesi kazanmıştır. Bu çerçevede, manevi danışmanlık ve rehberlik, yalnızca uygulayıcı odaklı bir danışma modeli değil, aynı zamanda küresel akademik literatürde temsili giderek

güçlenen bir bilgi alanı olarak konumlanmaktadır. Dolayısıyla, alanın kuramsal açıklamalarının pastoral psikoloji, klinik teoloji ve spiritüel bakım gibi komşu disiplinlerle psiko-sosyo-teolojik bir etkileşim içerisinde geliştiği görülmüştür.

Manevi danışmanlık ve rehberlik alanının akademik yayıncılıktaki kurucu örneklerinden biri olan *The Journal of Pastoral Care & Counseling* (1947), pastoral bakımın kuramsal temelini ve klinik uygulamalarını eş-zamanlı ele alarak alanın bilimsel yapısını güçlendirmiştir. Benzer biçimde, Amerika Birleşik Devletleri merkezli olarak yayınlanan *Journal of Religion and Health* (1961) ve *Journal of Pastoral Psychology* (1950) gibi süreli yayınlar da alanın psikoloji-din-tıp ekseninde geliştirdiği epistemolojik katkıları tartışmaya açarak alana yönelik akademik tanınırlığı artırmıştır. Bu kapsamda, manevi danışmanlık ve rehberliğin tarihsel gelişim süreci, yalnızca hizmet sunum pratiklerine odaklanmakla kalmayıp, aynı zamanda kuramsal derinlik ve metodolojik çoğulluk açısından da eko-sistem temelli bir yayın kültürünün oluşmasına katkı sağlamıştır.

Birleşik Krallık'ta ise manevi danışmanlık ve rehberlik dergiciliği daha çok *chaplainlık* ve *sosyal bakım* alanlarında gelişmiştir. Özellikle İskoçya'daki *Scottish Journal of Healthcare Chaplaincy* (1998-2013), bu alandaki ilk sistematik yayınlardan biri olarak dikkat çekerken, sonrasında dergi *Health and Social Care Chaplaincy* (2013) adıyla yeniden yapılandırılmıştır. Bu yayınlar, ülkenin Ulusal Sağlık Sistemi (NHS) içinde görev yapan manevi danışmanların deneyimlerini, vaka analizlerini ve etik sorunları tartıştıkları akademik bir platform hâline gelmiştir. Ayrıca *British Journal of Guidance and Counselling* (1973) gibi daha geniş seküler danışmanlık ve rehberlik dergilerinde manevi danışmanlık ve rehberlik temalı makalelere de yer verilmiştir (Best, Jarvis, & Ribbins, 1977: 124-134). Bu kapsamda İngiltere'deki yayınlar, hem teolojik hem de seküler bağlamda farklı bakış açılarını bir arada değerlendiren bir çizgi izlemektedir.

Avrupa kıtasında manevi danışmanlık ve rehberlik alanındaki akademik yayıncılık, özellikle Almanya, Hollanda ve İskandinav ülkelerinde belirgin bir ivme kazanmıştır. Klinik etik, ruhsal bakım ve çok-kültürlü danışmanlık uygulamaları gibi konuları merkeze alan bu yayıncılık geleneği, alanı yalnızca uygulamalı bir hizmet alanı olarak değil, aynı zamanda disiplinler arası bir araştırma sahası olarak değerlendirmektedir. Almanya'da yayınlanan *Spiritual Care – Zeitschrift Für Spiritualität In Den Gesundheitsberufen* (2012), klinik bakım süreçlerine entegre edilen maneviyat temelli yaklaşımları, etik karar verme mekanizmaları ve bireyin psiko-spiritüel gereksinimlerini bilimsel olarak ele alan içerikleriyle dikkat çekmiştir.

Hollanda merkezli *Journal of Empirical Theology* (1988) ise ampirik yöntemlerle desteklenen araştırmalar aracılığıyla, dinsel rehberliğin bireysel yaşam pratikleri ve toplumsal yansımaları üzerindeki etkilerini çok katmanlı bir şekilde incelemektedir. Avrupa'daki bu yayınlar, alana ilişkin teorik üretimi ve pratik uygulamaları, psiko-sosyo-teolojik bir düzlemde yeniden yapılandırmakta; etik duyarlılık, sekülerlik ve kültürel çoğulluk ilkeleri doğrultusunda disiplinler arası iş birliklerine olanak tanımaktadır. Dolayısıyla, Avrupa merkezli dergicilik pratiği, manevi danışmanlık ve rehberlik bilimini teolojik kökenlerinden koparmadan, çağdaş akademik normlarla bütünleştiren eko-sistem temelli bir yayın modeli ortaya koymaktadır.

Kanada'da manevi danışmanlık ve rehberlik uygulamaları kurumsal düzeyde önemli bir gelişim göstermesine karşın, bu alana özgü sürekliliği olan bağımsız akademik dergi sayısı sınırlı kalmıştır. Bununla birlikte, *Canadian Association for Spiritual Care* (1964) tarafından belirlenen mesleki standartlar doğrultusunda şekillenen alan uygulamaları, etik ilkeler, çok-kültürlü duyarlılık ve ruh sağlığı temelli danışmanlık yaklaşımlarıyla desteklenmektedir. Uluslararası görünürlüğe sahip *Journal of Pastoral Care & Counseling ve Health Care Chaplaincy* gibi platformlarda, Kanada'dan katkı sunan çalışmalar özellikle göçmen bireyler, yerli topluluklar ve çoğul kültürel yapılar içerisinde yürütülen saha uygulamalarına odaklanmaktadır. Bu çerçevede, son yıllarda yayınlanmaya başlayan ve doğrudan teoloji, ruh sağlığı ve engellilik temalarını eksen alan *The Canadian Journal of Theology, Mental Health and Disability* (2021) isimli dergi, disiplinler arası bir akademik boşluğu doldurmak üzere yapılandırılmıştır. Bu yayın, özellikle bireylerin ruhsal destek gereksinimlerini engellilik bağlamında değerlendiren, teolojik refleksiyon ile psiko-sosyal analizleri birlikte ele alan içerikleriyle dikkat çekmektedir.

İskandinav ülkelerinde ise yüksek düzeyde seküler yapıya rağmen manevi danışmanlık ve rehberlik, literatürel bağlamda *existential care* ve *meaning-making* kavramları üzerinden ele alınmaktadır. Bu bağlamda *Scandinavian Journal of Caring Sciences* (1987) gibi dergiler, hemşirelik temelli bakım süreçlerinde alanın işlevsel boyutlarını görünür kılmaktadır. Ayrıca *Nordic Journal of Religion and Society* (1988), alanı teolojik ve sosyolojik perspektiflerle değerlendirerek, disiplinler arası araştırmalara katkı sunmaktadır. Bu bağlamda, seküler toplumlarda bile alana yönelik ihtiyacın, kültürel konumlanış ve bireysel anlam arayışları çerçevesinde şekillendiği ve antropolojik eko-sistem temelli bir destek modeli olarak yeniden tanımlandığı gözlemlenmektedir.

Ortadoğu ve İslam ülkelerinde manevi danışmanlık ve rehberlik

alanı, halen büyük oranda ‘vaaz-irşad’ temeline dayalı geleneksel dinsel rehberlik yapılarının etkisi altında şekillenmekte; bu yapıların kurumsal sürekliliği de alanın modern biçimleriyle bütünleşmesini sınırlamaktadır. Uygulama düzeyinde bölgesel çeşitlilik gözlemlense de, akademik yayıncılık anlamında alan isimleriyle ve alana özgü kurumsal ve süreli yayın pratiği henüz yerleşmemiştir. İran, Malezya ve Mısır gibi ülkelerde *Islamic psychology*, *Islamic spiritual counseling* gibi başlıklarla tematik bazı yayınlara rastlanmaktadır. Ancak bu yayınlar genellikle İslami ilimler, psikoloji ya da eğitim temalı akademik dergiler içerisinde sınırlı bir içerik başlığı altında yer almaktadır. Örneğin; Malezya’da yayınlanan *International Journal of Islamic Thought* (2012), zaman zaman alana ilişkin makalelere yer verse de, alanı sistematik olarak temsil eden bir yayın çizgisi sunmamaktadır. Bunun yanı sıra konuya ilişkin yapılan incelemelerde Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Ürdün ve Mısır gibi ülkelerde İngilizce veya Arapça dilinde yayınlanan, manevi danışmanlık ve rehberlik başlıklı bağımsız ve süreli akademik bir derginin bulunmadığı görülmüştür. Bölgedeki yayınların büyük kısmı ya tıbbi-psikiyatrik dergilerde sınırlı konulu makalelerle temsil edilmekte ya da din eğitimi ekseninde yer alan disiplinler arası içeriklerle sınırlı kalmaktadır. Dolayısıyla, Ortadoğu ve İslam ülkeleri genelinde manevi danışmanlık ve rehberlik alanı, hâlen kurumsal yayıncılık açısından görünürlüğü zayıf, ancak gelişim potansiyeli yüksek bir alan konumundadır.

İslam ülkeleri özelinde yapılan yukarıdaki analizler bağlamında, Türkiye ise manevi danışmanlık ve rehberlik alanında akademik süreli yayıncılık açısından dikkat çeken yapısal bir ayrıksılık sunmaktadır. 2020 yılında yayınlanmaya başlayan *Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi* (TMDRD), yalnızca Türkiye özelinde değil, aynı zamanda İslam dünyasında alan adıyla manevi danışmanlık ve rehberlik başlığı altında ve alana özgü yayınlanan ilk ve tek bağımsız akademik dergi niteliğindedir. Din psikoloğu Prof. Dr. Mustafa Koç’un yasal sahibi olduğu ve editörlüğünü Prof. Dr. Ali Ayten’in yaptığı hakemli bir yayın politikasıyla yayınlanan bu süreli yayın, disiplinler arası alana özgü akademik üretimi teşvik eden bir platform işlevi görmektedir. İçeriğinde teorik çalışmaların yanı sıra çoğunluğun Müslüman örneklemin oluşturduğu saha temelli vaka analizleri gibi özgün akademik katkılara yer veren bu alan dergisi, manevi danışmanlık ve rehberliğin psiko-sosyo-teolojik düzlemde kavramsallaştırılmasını, klinik ve kuramsal düzeyde çok boyutlu bir biçimde geliştirmektedir (<https://dergipark.org.tr/tr/pub/tmdrd>).

a. Amaç

Bu makale, 2020–2024 yılları arasında *Türk Manevi Danışmanlık ve*

Rehberlik Dergisi'nde yayınlanan akademik ürünlerin tematik, yöntemsel ve bibliyometrik özelliklerini inceleyerek, Türk akademik dergiciliğinin evrimsel sürecine bilimsel bir katkı sunmayı ve bu alan dergisinin ulusal ve uluslararası düzeydeki konumunu değerlendirmeyi amaçlamaktadır (ayrıca krş. Koç, 2020: 29-96; Koç, 2024: 197-262; bkz. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tmdrd>, 2025).

Bu makalede, 2020 yılında akademik yayın hayatına başlayan *Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi*'nin 2020-2024 yılları arasında yayınlanan 1. ve 10. sayıları arasındaki bilimsel yayınlar, bibliyometrik analiz yöntemiyle incelenmiştir. Çalışmanın temel amacı, derginin manevi danışmanlık ve rehberlik bilim dalına sağladığı akademik katkıları bilimsel parametreler doğrultusunda değerlendirerek, incelenen dönemde yayınlanan akademik ürünleri, çeşitli bibliyometrik ölçütler çerçevesinde analiz etmektir. Din psikoloğu Koç tarafından 2020 yılında kurulan söz konusu bu dergi, Türk manevi danışmanlık ve rehberlik alanında *alan dergisi* statüsüne sahip olup akademik bilgi birikimine nitelikli katkılar sunmayı amaçlayan önemli bir süreli yayın platformu niteliğindedir. Bu bağlamda yayınlanan akademik çalışmalar, bilimsel ürün çeşitleri ve yazar profilleri gibi çeşitli nitel parametreler temelinde analiz edilmiştir.

Bu çalışmada analiz edilen akademik ürünler, dergi editör kurulu tarafından titizlikle değerlendirilmiş ve hakem sürecinden geçerek yayınlanmıştır. Makale, dergide yayınlanan her akademik ürünün taşıdığı bilimsel değeri vurgulamayı amaçlamakta ve söz konusu çalışmaların bibliyometrik özelliklerini betimsel analiz yöntemleriyle ortaya koymaktadır. Dolayısıyla bu makale, *Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi*'nin alan literatürüne sağladığı akademik katkının kapsamını ortaya koymayı amaçlamakta olup alan yazın tarihine yönelik derinlemesine bir perspektif sunmayı hedeflemektedir.

Öte yandan, söz konusu metodoloji kullanılarak Türkçe alan literatüründe benzer bibliyometrik analiz çalışmalarının gerçekleştirildiği görülmektedir (bkz. Aybey, 2018: 415-430; Şahin & Acun, 2015: 213-234). Bununla birlikte, Türk manevi danışmanlık ve rehberlik alanında konuya ilişkin alan tarihi bağlamındaki akademik bibliyometrik analizlerin, din psikoloğu Koç tarafından yapıldığı dikkati çekmektedir (bkz. Koç, 2016: 37-94; Koç, 2020: 29-96; Koç, 2022: 129-171; Koç, 2024: 197-262). Burada verilen söz konusu çalışmalar, bu araştırmada metodolojik bir model olarak benimsenmiştir.

b. Sınırlılıklar

Bu makale, *Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi*'ndeki bilimsel

yayınlara (2020-2024) bibliyometrik analizlerini içermektedir. Her çalışmada olduğu gibi bu araştırmanın da aşağıda belirtilen kapsam ve metodolojik açılardan bazı sınırlılıkları bulunmaktadır:

(i)-Bu araştırma, 2020-2024 yılları arasında *Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi*'nin 1. ile 10. sayısı arasındaki bilimsel yayınların bibliyometrik analizleriyle sınırlıdır.

(ii)-Bu makalenin bibliyometrik analizleri ise (a) *yazar profillerine* göre = '(i) yazar türü, (ii) akademik unvanları, (iii) yazar sayısı, (iv) yazarın çalıştığı kurum'; (b) *bilimsel ürünlere* göre = '(i) türü, (ii) tematik konu içerikleri, (iii) metodolojik desen özellikleri, (iv) veri toplama yöntemi türleri' parametreleriyle sınırlandırılmıştır. Bu sınırlı parametreler dışında kalan diğer nitel özellikler, makale hacmini aşacağı düşüncesiyle analiz kapsamı dışında tutulmuştur.

c. Yöntem

Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi'ndeki bilimsel yayınların (2020-2024) bibliyometrik analizini konu alan bu makalede, metodolojik olarak, güncel veya geçmiş bir durumu olduğu biçimiyle tanımlamayı amaçlayan *tarama modeli* esas alınmıştır (Karasar, 1995: 76-79). Bu metodolojik teknik kapsamında araştırma konusunu içeren nitel veriler, kendi koşulları içinde, doğrudan ve yalın bir şekilde incelenmiş ve açıklanmaya çalışılmıştır.

Yukarıda sözü edilen metodolojik gerçeklikten hareketle bu çalışmada, 2020-2024 yılları arasında Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi'ndeki bilimsel yayınlar, çeşitli bibliyometrik özellikler çerçevesinde analiz edilmiştir. Tarama sonucunda, sözü edilen bu dönemde dergide toplam *bilimsel yayın sayısı* 81, *yazar sayısı* ise 92 olarak belirlenmiş ve bu nitel veriler, seçilen bibliyometrik analiz kriterleri doğrultusunda incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

d. Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu makalede veri toplama aracı ve kaynağı olarak, (i) *Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi*'nde yayınlanan akademik ürünler, (ii) dergi arşivine erişim sağlayan çevrimiçi veri tabanı (<https://dergipark.org.tr/tr/pub/tmdrd>) ile (iii) hakem değerlendirmesi sonucunda yayınlanan bilimsel ürünlerin tam metin içerikleri kullanılmıştır. Ayrıca, makalede yer alan bilimsel yayınların bibliyometrik analizinde kullanılan nitel parametrelerin, yalnızca bu çalışmaya özgü bazı parametrik kategorilere dayanan subjektif kriterlere göre belirlendiği de göz önünde bulundurulmalıdır. Bu parametreler, derginin bibliyometrik değerlendirme

sürecine özgü sistematik bir yapı sunmaktadır.

Öte yandan bilimsel yayınların sağlıklı bir şekilde analiz edilmesi ve değerlendirilmesi amacıyla çalışmada öncelikle dergide yayınlanan akademik ürünler için tematik bibliyometrik analiz kriterleri ve nitel parametreler belirlenmiştir (Yıldırım & Şimşek, 2005). Bu kapsamda, sosyal bilimler metodolojisinde kullanılan *betimsel analiz* yaklaşımına göre dergi yazarları ve yayınlanan akademik ürünleri çeşitli nitel parametreler doğrultusunda sınıflandırılarak bibliyometrik veriler elde edilmiştir. Bu nitel veriler, daha sonra istatistik analiz programına aktarılarak nicel frekans değerleri hesaplanmıştır. Böylece, bibliyometrik analiz sürecinde belirlenen nitel parametrelere göre yazar ve bilimsel yayın özellikleri betimlenmiş ve frekans değerlerine göre grafikler ve tablolar oluşturularak değerlendirilmiştir. Ayrıca bu makalede, nitel verilerin analizi için kullanılan NVivo 15 programı kullanılarak konuya ilişkin ana tema ve alt temalar bağlamında tematik kelime bulutu ve ilişki haritalama görselleri de oluşturulmuştur.

e. Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi

(ISSN: 2687-2714 / 1-10 Sayıları) –

Din psikoloğu Prof. Dr. Mustafa Koç tarafından kurularak 2020 yılında yayın hayatına başlayan ve editörlüğünü Prof. Dr. Ali Ayten'in yaptığı Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi, Haziran ve Aralık olmak üzere yılda iki sayı olarak yayınlanan ve çift taraflı kör hakemlik süreci yürüten akademik bir *alan dergisi*dir. Dergide maneviyat, din ve psikoloji kapsamında manevi danışmanlık ve rehberlik bilim dalının araştırma konularına ilişkin telif, çeviri, sadeleştirme, kitap incelemesi ve kongre-sempozyum değerlendirmeleri vb. bilimsel çalışmalar yayınlanmaktadır. Dergide Türkçe ve İngilizce yazılara yer verilmektedir. Yazarlar gönderdikleri fikri eserin, Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi tarafından Creative Commons Atıf-Gayrı Ticari 4.0 Uluslararası (CC BY-NC 4.0) lisansı ile yayınlamasına izin verirler (<https://dergipark.org.tr/tr/pub/tmdrd>, 2025).

e.a. Derginin Amacı ve Kapsamı

Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi (ISSN: 2687-2714), manevi danışmanlık ve rehberlik alanında zengin içerikte ve yüksek kalitede akademik çalışmalar yayınlarak Türk manevi danışmanlık ve rehberlik literatürüne bilimsel katkı sağlamayı ve bu çalışmaları akademik topluluğa ulaştırmayı amaç edinmiştir. Dolayısıyla *Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi*, akademik dergicilikte manevi danışmanlık ve rehberlik

alanında uluslararası bağlamda en önde gelen ve saygın akademik alan dergileri arasında olmayı amaçlamaktadır (2020 yılında lansman sürecindeki tanıtım afişleri için ayrıca bkz. Ek-2).

Öte yandan, dergi sahibi Prof. Dr. Mustafa Koç'un dergi için tasarladığı kendine özgü Türkçe ve İngilizce logosuyla (bkz. Ek-3), *Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi* özgün bir kurumsal kimlik kazanmıştır. Dergi maneviyat, din ve psikoloji kapsamında, manevi danışmanlık ve rehberlik bilim dalının klasik ve güncel araştırma konularına ilişkin bilimsel ürünler yayınlamayı amaçlayan bağımsız, çift kör hakemli, açık erişimli ve çevrimiçi yayın yapan *basılı* bir dergidir. Adı geçen dergiye gönderilen akademik çalışmalar, daha önce yayınlanmamış veya başka bir yerde yayınlanmak üzere gönderilmemiş orijinal ürünlerden oluşmaktadır. *Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi*'nin yazım ve yayım kurallarına uygun olarak gönderilen bilimsel ürünler, dergi kapsamına uygun görülen yazılar alanında uzman en az iki hakeme bilimsel değerlendirme için gönderilmektedir. Öncelikle dergiye gönderilen ürünlerin uygunluğunu tartışan derginin yayın kurulu üyeleri, daha sonra her bir gönderiye ilişkin hakem raporlarını ve bu raporlardaki hakemlerin yorumlarını dikkate almaktadır. Gönderilen tüm akademik ürünler için son yayımlama kararı editöre aittir. Bu bağlamda *Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi*'nin Yayın Kurulu, uluslararası kurum ve kuruluşların akademik yayım kriterlerine uymayı kabul etmektedir.

e.b. Derginin Misyonu ve Vizyonu

Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi'nin *misyonu*, manevi danışmanlık ve rehberlik alanında zengin içerikte ve kalitede akademik çalışmalar yayınlayarak Türk manevi danışmanlık ve rehberlik literatürüne katkı sağlamak ve bu çalışmaları akademik topluluğa ulaştırmaktır.

Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi'nin *vizyonu*, akademik dergicilikte manevi danışmanlık ve rehberlik alanında dünyanın önde gelen ve saygın akademik dergileri arasında yer almaktır.

e.c. Derginin Akademik Kurulları

Türkiye'de manevi danışmanlık ve rehberlik alanında tematik olarak halen (2025) ilk ve tek bilimsel alan dergisi olan *Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi*'nin akademik kurulları aşağıdaki gibidir:

Sahibi: Prof. Dr. Mustafa Koç

Yazı İşleri Müdürü: Dr. Akif Hayta

Editör: Prof. Dr. Ali Ayten

Editör Yardımcısı: Dr. İsa Ceylan

Yayın Kurulu –

Prof. Dr. Ali Ayten • Marmara Üniversitesi • Türkiye
Prof. Dr. Hasan Kayıklık • Çukurova Üniversitesi • Türkiye
Prof. Dr. Robert Frager • Sofia University • ABD
Prof. Dr. Saffet Kartopu • Ankara Hacı Bayram Veli Ü. • Türkiye
Prof. Dr. Mustafa Ulu • Erciyes Üniversitesi • Türkiye
Doç. Dr. Zeynep Sağır • Malatya T. Özal Üniversitesi • Türkiye
Dr. Karen Erlichman • Sofia University • ABD
Dr. Selene Kumin Vega • Saybrook University • ABD

Danışma Kurulu –

Prof. Dr. Abdülkerim Bahadır • Necmettin Erbakan Ü. • Türkiye
Prof. Dr. Ali Rıza Aydın • Ondokuz Mayıs Üniversitesi • Türkiye
Prof. Dr. H. İbrahim Yeğin • Bolu Abant İ. Baysal Ü. • Türkiye
Prof. Dr. M. Naci Kula • Bursa Uludağ Üniversitesi • Türkiye
Prof. Dr. Orhan Gürsu • Mehmet A. Ersoy Üniversitesi • Türkiye
Prof. Dr. Üzeyir Ok • Bolu Abant İ. Baysal Üniversitesi • Türkiye
Doç. Dr. Fatümetül Zehra Gültaş • Erzincan B. Y. Ü. • Türkiye
Doç. Dr. Selahattin Yakut • Yozgat Bozok Üniversitesi • Türkiye

Türkçe Metin Düzeltme

Sema Nur İlhan
Canan Yılmaz
Ayşenur Barak

İngilizce Metin Düzeltme

Dr. Kübra Yıldız
Hamidullah Genç

Tasarım

Prof. Dr. Mustafa Koç

(Kaynak: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tmdrd>, 2025)

e.d. Derginin 1-10 Sayıları Arasındaki Bilimsel Yayınlar

Yılda iki sayı olarak yayınlanan *Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi*'nin 2020 yılının Haziran ayında ilk sayısı yayınlanmıştır. Dergipark sitesinde yer alan (bkz. Ek-4) derginin her sayısında manevi danışmanlık ve rehberlik alanı kapsamındaki çeşitli alt araştırma konularına

ilişkin tematik makaleler yayınlanmıştır. Bunun yanı sıra alana ilişkin kitap incelemeleri de yer almıştır (<https://dergipark.org.tr/tr/pub/tmdrd>, 2025; ayrıca derginin her sayısındaki akademik ürün bilgisi için bkz. Tablo-1 & Ek-1).

Tablo-1:
Derginin 1-10 sayıları arasındaki bilimsel yayınlar

1. Sayı (2020) Haziran	4 makale + 2 kitap incelemesi + 1 çeviri mak. (n=7)
2. Sayı (2020) Aralık	6 makale + 2 kitap incelemesi (n=8)
3. Sayı (2021) Haziran	6 makale + 3 kitap incelemesi (n=9)
4. Sayı (2021) Aralık	6 makale + 2 kitap incelemesi (n=8)
5. Sayı (2022) Haziran	6 makale + 2 kitap incelemesi (n=8)
6. Sayı (2022) Aralık	5 makale + 3 kitap incelemesi (n=8)
7. Sayı (2023) Haziran	5 makale + 3 kitap incelemesi (n=8)
8. Sayı (2023) Aralık	5 makale + 2 kitap incelemesi (n=7)
9. Sayı (2024) Haziran	6 makale + 3 kitap incelemesi (n=9)
10. Sayı (2024) Aralık	6 makale + 3 kitap incelemesi (n=9)

Yukarıdaki Tablo-1’de görüldüğü gibi *Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi*’nin 2020 yılından itibaren yayınlanan ilk on sayısında yer alan akademik ürünler incelendiğinde, her sayıda makale ve kitap incelemesi türünde bilimsel çalışmaların yayınlandığı görülmektedir. Derginin ilk sayısı olan Haziran 2020’de toplamda 4 makale, 1 çeviri makale ve 2 kitap incelemesi olmak üzere 7 akademik ürün yer almıştır. Aralık 2020 sayısında makale sayısı 6’ya çıkarken, 2 kitap incelemesiyle birlikte toplam 8 akademik ürün yayınlanmıştır.

2021 yılına gelindiğinde, Haziran sayısında 6 makale ve 3 kitap incelemesi olmak üzere toplam 9 akademik ürün yer almıştır. Aralık 2021 sayısında ise 6 makale ve 2 kitap incelemesiyle toplam 8 akademik ürüne yer verilmiştir. 2022 yılının Haziran ve Aralık sayıları da benzer bir dağılım göstermektedir; her iki sayıda da 6 ve 5 makale, 2 ve 3 kitap incelemesi ile toplamda 8 akademik ürün yayınlanmıştır.

Derginin 2023 yılındaki sayıları da benzer eğilimler sergilemiştir. Haziran ve Aralık sayılarında sırasıyla 5 makale ve 3 kitap incelemesiyle toplam 8; 5 makale ve 2 kitap incelemesiyle toplam 7 akademik ürün yayınlanmıştır. 2024 yılı sayılarında ise Haziran ve Aralık aylarında makale sayısı 6’ya, kitap incelemeleri ise 3’e yükselmiş ve her iki sayıda da toplam 9 akademik ürün yayınlanmıştır.

Genel olarak değerlendirildiğinde, derginin her sayısında makale ve kitap incelemesi türündeki bilimsel yayınların düzenli bir biçimde yer aldığı, makale sayılarının 4 - 6 arasında değiştiği, kitap incelemelerinin ise

2 - 3 arasında sabit kaldığı gözlemlenmiştir. Dolayısıyla 1-10 sayıları arasındaki akademik çalışmaların toplamında en fazla akademik ürün, 9 makale ve kitap incelemesiyle 2021 Haziran, 2024 Haziran ve Aralık sayılarında yayınlanmıştır. Tüm bu nitel ve nicel bulgular, derginin akademik içerik üretiminde düzenli ve başarılı bir yayın politikası izlediğini ortaya koymaktadır.

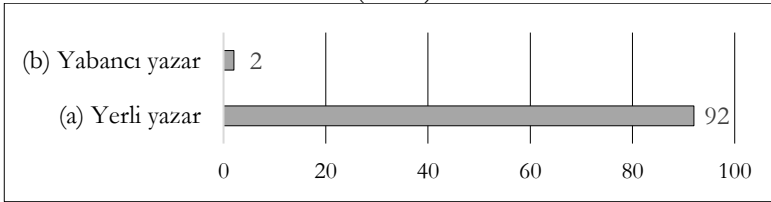
f. Bulgular

Makalenin bu bölümünde, *Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi*'ndeki bilimsel yayınlar temel alınarak üretilmiş bibliyometrik bulgular ve bu bulgulara dayalı nicel ve nitel analizler sunulmuştur. Dergide yayınlanan akademik çalışmalar, (i) yazarlar ve (ii) bilimsel yayınlar temel alınarak oluşturulan iki ana nitel tema çerçevesinde incelenmiştir (ayrıca krş. Ek-1 & Ek-5). Bu bibliyometrik veriler ise dört farklı alt nitel tematik parametre kapsamında sistematik olarak değerlendirilmiştir. Yapılan bibliyometrik analizler, dergideki akademik ürünlerin içeriksel çeşitliliği, yayınlanma sıklığı ve bilimsel katkı düzeyleri açısından kapsamlı bir değerlendirme sunmayı amaçlamıştır.

f.a. Yazarlara Göre Bibliyometrik Bulgular

Bu başlık altında, *Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi*'ndeki yazarların (n=92) biyografik bilgileri, “(a) yazarların türü, (b) yazarların akademik unvanı, (c) yazar sayısı, (d) yazarların bağlı oldukları kurum” şeklinde dört temel parametre çerçevesinde bibliyometrik olarak analiz edilmiştir. Sözü edilen bu parametrelere göre yapılan analiz sonuçları aşağıdadır:

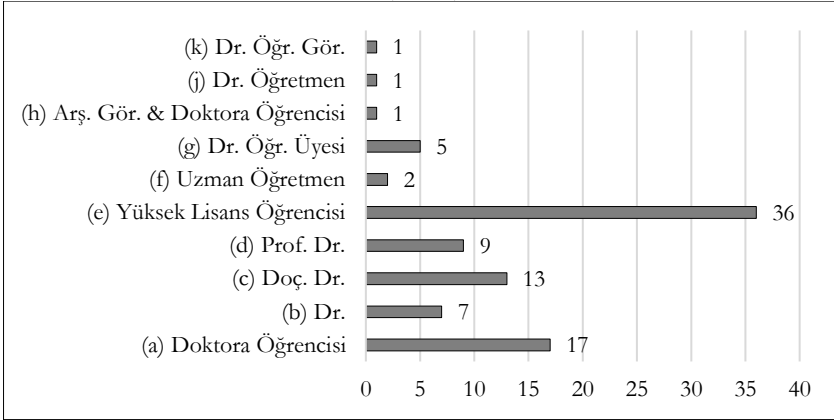
Grafik-1:
Yazarların türü
(n=94)

Yukarıdaki Grafik-1’de dergide bilimsel yayını olan yazar profiline ilişkin bulgular yer almaktadır. Buna göre dergide toplam 94 yazarın akademik yayınının bulunduğu ve bu yazarların 92’sinin (%97,87) yerli, 2’sinin (%2,13) ise yabancı yazar olduğu belirlenmiştir. Belirtilen parametreye göre dergide akademik yayını olan yazarların nicel dağılımları ince-

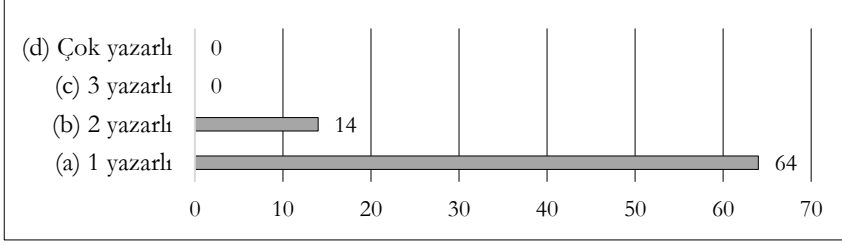
lendiğinde, ağırlıklı olarak yerli yazarların (n=92) makale yayınladığı, ancak az sayıda da olsa yabancı yazarların (n=2) dergide akademik yayın yaptığı görülmektedir. Sözü edilen bu yabancı yazarların ise çevirilerinin yayımlandığı orijinal makale yazarları olduğu saptanmıştır.

Grafik-2:
Yazarların akademik unvanı
(n=92)

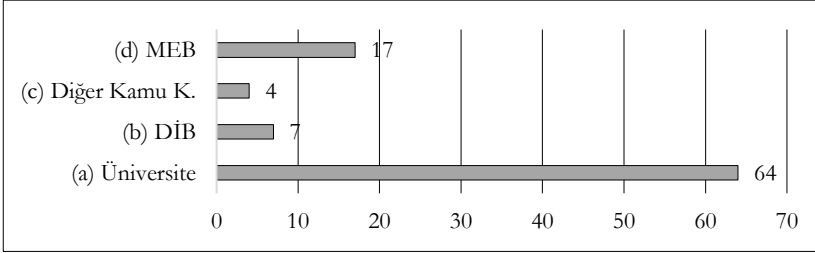
Yukarıdaki Grafik-2’de, dergide bilimsel yayınları olan yazarların akademik unvan dağılımları gösterilmektedir. Bu grafiğe göre, 9 yazar (%9,78) profesör doktor, 13 yazar (%14,13) doçent doktor, 5 yazar (%5,43) doktor öğretim üyesi olarak belirtilmiştir. Bunun yanı sıra 7 yazar (%7,61) doktor unvanına, 2 yazar (%2,17) uzman öğretmen unvanına unvanına sahiptir. Ayrıca 1 yazar (%1,09) araştırma görevlisi ve doktora öğrencisi unvanına, 1 yazar (%1,09) doktor öğretmen unvanına ve 1 yazar (%1,09) da doktor öğretim görevlisi unvanına sahiptir. Son olarak, 36 yazarın (%37,96) yüksek lisans öğrencisi ve 17 yazarın (%18,48) da doktora öğrencisi olduğu görülmüştür. Toplam 92 yazarın akademik unvanlarına göre dağılımı incelendiğinde ise çoğunluğun yüksek lisans öğrencisi (n=34, %36,96) kategorisinde yer aldığı ve bunu da doktora öğrencisi (n=17, %18,48) unvanına sahip yazarların takip ettiği kaydedilmiştir.

Grafik-3:
Yazar sayısı
(n=92)

Yukarıdaki Grafik-3'te ise akademik ürünlerin yazar sayılarına göre dağılımı gösterilmektedir. Buna göre, 64 akademik ürünün (%82) tek yazarlı, 14 akademik ürünün ise (%18) iki yazarlı olduğu saptanmıştır. Buna karşılık 3 yazarlı ve çok yazarlı akademik ürün bulunmadığı (%0) tespit edilmiştir. Söz konusu bu dağılıma göre, akademik ürünlerin büyük çoğunluğunun (n=64) tek yazarlı olduğu, iki yazarlı çalışmaların ise sınırlı sayıda (n=14) bulunduğu belirlenmiştir.

Grafik-4:
Yazarların bağlı oldukları kurum
(n=92)

Yukarıdaki Grafik-4'te de yazarların bağlı oldukları kurum türlerinin nicel dağılımı gösterilmektedir. Buna göre, 64 yazarın (%70) Türkiye'deki çeşitli üniversitelerde akademisyen olarak çalıştığı ve/veya lisansüstü öğrenci olduğu, 7 yazarın (%8) Diyanet İşleri Başkanlığı'nın merkez ve taşra teşkilatlarında personel olarak görev yaptığı, 4 yazarın (%4) diğer kamu kurumlarında (örneğin; Adalet Bakanlığı gibi) çalıştığı, 17 yazarın ise (%18) Milli Eğitim Bakanlığında görev aldığı tespit edilmiştir. Yazarların çalıştıkları kurumlar genel olarak incelendiğinde ise en yüksek yoğunluğun üniversitelerde (n=64), en düşük yoğunluğun ise diğer kamu kurumlarında (n=4) olduğu bulgulanmıştır.

Makalenin yazar profillerine ilişkin bibliyometrik analiz bulguları detaylı bir şekilde ele alındıktan sonra daha somut biçimde ortaya konulabilmesi amacıyla kelime bulutu ve ilişki haritalama gibi görsel araçlara başvurulmuştur. Bu görseller, yazarların akademik dağılımlarını, kurumsal bağlılıklarını ve üretkenlik düzeylerini sistematik bir biçimde görselleştirmeye olanak tanımaktadır. Yazarlarla ilgili kelime bulutu ve ilişki

haritası; akademik unvan, yazar sayısı ve kurumsal bağlantılar arasındaki ilişkileri belirginleştirerek, dergideki yazarlık yapısının bütüncül bir görünümünü sunmaktadır. Bu bağlamda, aşağıda sunulan görseller aracılığıyla yazarların akademik kimlikleri ve kurumsal çeşitliliği daha açık bir şekilde ortaya konulmuştur (bkz. Görsel-1; Görsel-2).

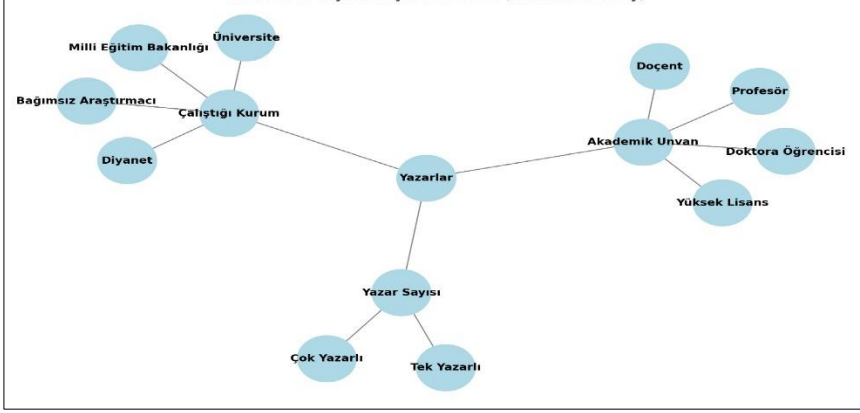
Görsel-1:
Yazarlara ilişkin tematik kelime bulutu

Yukarıdaki Görsel-1’de yer alan bu kelime bulutu, manevi danışmanlık ve rehberlik alanında yayın yapmış yazarların akademik unvanları, yazarlık tipleri ve kurumsal bağlılıklarını öne çıkarmaktadır. Kelime bulutunda en fazla tekrar eden kavramlar, alandaki yazarların profiline dair önemli ipuçları sunmaktadır. "Profesör", "Doçent", "Doktora Öğrencisi", "Yüksek Lisans" gibi terimlerin belirgin olması, alan üzerine yapılan bilimsel yayınların büyük ölçüde akademik dünyadan geldiğini ve araştırmaların genellikle yükseköğretim kurumlarında gerçekleştirildiğini göstermektedir. Bununla birlikte, "üniversite" teriminin baskın olması, bu alanda yapılan çalışmaların büyük oranda üniversiteler tarafından yürütüldüğünü ortaya koymaktadır.

Diyanet İşleri Başkanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı gibi devlet kurumlarının da kelime bulutunda yer alması, manevi danışmanlık ve rehberliğin yalnızca akademik bir alan olmadığını, aynı zamanda kamu kurumlarında da bir saha çalışma alanı olarak kendine yer bulduğunu göstermektedir. Özellikle "Tek Yazarlı" ve "Çok Yazarlı" ifadelerinin belirgin olması, alan üzerine yapılan yayınların bireysel ve ortak çalışmalar şeklinde dengeli bir dağılım gösterdiğini düşündürmektedir. Bu kelime bulutu, alanın disiplinlerarası yapısını ve farklı kurumsal aktörler tarafından nasıl ele alındığını görsel olarak güçlü bir biçimde ifade etmektedir.

Görsel-2:
Yazarlara ilişkin temalar arası ilişki haritalama

Yukarıdaki Görsel-2’de yer alan bu ilişki haritası da, manevi danışmanlık ve rehberlik alanındaki yazar profillerini "Akademik Unvan", "Yazar Sayısı" ve "Çalıştığı Kurum" olmak üzere üç temel boyutta ele almaktadır. Bu merkezî düğümler, alanın yayınlarını üreten akademisyen ve araştırmacıların yapısını detaylandırmak için birbirine bağlıdır.

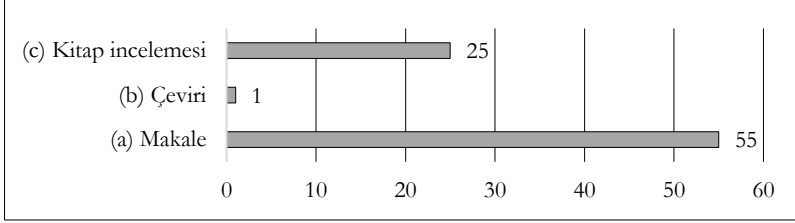
"Akademik Unvan" başlığı altında, profesörler ve doçentlerin yanı sıra doktora ve yüksek lisans öğrencilerinin de alan çalışmalarına önemli katkılar sunduğu görülmektedir. Bu durum, alana ilişkin akademik ürünlerin hem deneyimli akademisyenler hem de genç araştırmacılar tarafından üretildiğini ve dinamik bir araştırma alanı olduğunu göstermektedir. "Yazar Sayısı" kavramı altında ise "Tek Yazarlı" ve "Çok Yazarlı" çalışmaların varlığı dikkat çekmektedir. "Çalıştığı Kurum" başlığı altında ise "Üniversite", "Diyanet", "Milli Eğitim Bakanlığı" ve "Bağımsız Araştırmacı" gibi kategoriler bulunmaktadır. Bu yapı, alanın yalnızca akademik çevrelerde değil, dinsel ve kamusal alanlarda da aktif bir saha çalışma alanı olduğunu göstermektedir. Özellikle Diyanet İşleri ve Milli Eğitim Bakanlığı’nın alan literatürüne katkıda bulunması, bu kurumların manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetlerini topluma yayma misyonuyla doğrudan bağlantılı olabilir. Dolayısıyla bu görsel, alanda yayın yapan yazarların akademik, kurumsal ve üretkenlik yönünden nasıl bir dağılım gösterdiğini etkili bir biçimde yansıtmaktadır.

f.b. Bilimsel Yayınlar Göre Bibliyometrik Bulgular

Makalenin bu alt bölümünde, *Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi*’ndeki bilimsel yayınların (n=81) bibliyometrik verileri, “(a) bilimsel yayınların türü, (b) bilimsel yayınların (makale+kitap incelemesi) te-

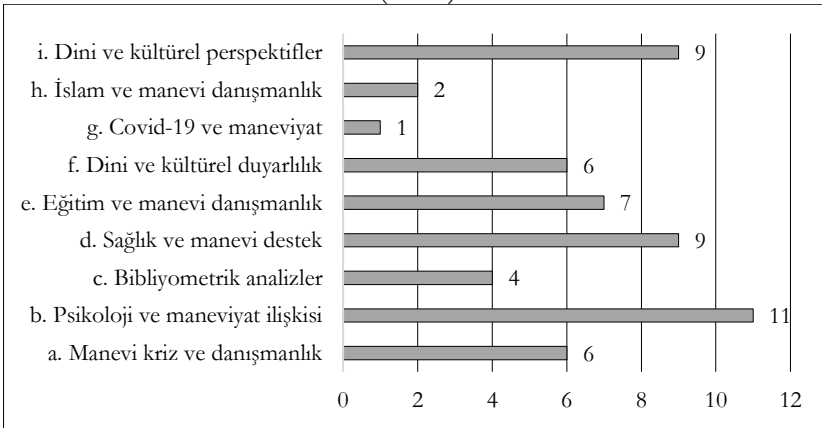
matik konu içeriği, (c) bilimsel yayınların (makale+kitap incelemesi) metodolojik deseni, (d) bilimsel yayınların (makale+kitap incelemesi) veri toplama yöntemi” şeklindeki parametreler temel alınarak analiz edilmiştir. Bu analizler, dergide yayınlanan bilimsel ürünlerin niteliğini ve içeriğini kapsamlı bir şekilde değerlendirmeyi amaçlamıştır.

Grafik-5:
Bilimsel yayınların türü
(n=81)

Yukarıdaki Grafik-5'te bilimsel yayınların türüne göre dağılımlar gösterilmektedir. Buna göre, bilimsel ürünlerin dağılımı incelendiğinde, makale türünde 55 (%68) ürün yayınlandığı, kitap incelemesinin 25 (%31) ürünle yer aldığı, çeviri türündeki akademik ürün sayısının ise 1 (%1) adet olduğu tespit edilmiştir. Bilimsel yayın türleri bağlamında elde edilen bibliyometrik verilere göre, en fazla akademik ürünün makale (n=55) olduğu, buna karşın çeviri türündeki ürün sayısının ise oldukça sınırlı (n=1) olduğu gözlenmiştir. Tüm bu verilerin yanı sıra adı geçen derginin sözü edilen sayılarında Sahibinden yazısı (1. Sayısı; n=1) ile Editörden yazılarının (1-10. Sayılar arası; n=10) da olduğu bulgulanmıştır.

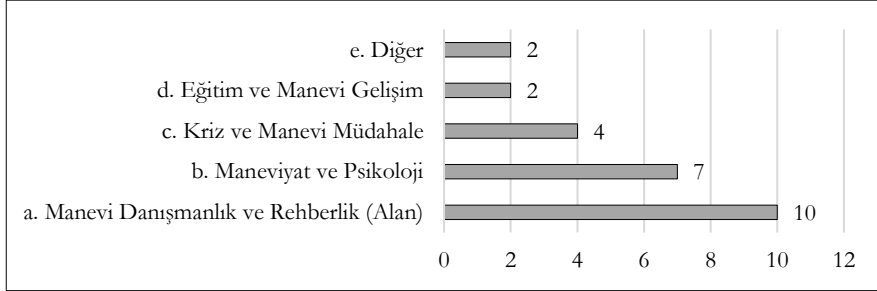
Grafik-6:
Makalelerin tematik konu içeriği
(n=55)

Yukarıdaki Grafik-6'da, makalelerin tematik konu içeriklerine göre

dağılımları gösterilmektedir. İncelenen verilere göre, en çok makale %20 oranıyla "psikoloji ve maneviyat ilişkisi" (n=11) kategorisinde yer almıştır. Bunu %16,4 oranıyla "sağlık ve manevi destek" (n=9) ve aynı oranla "dini ve kültürel perspektifler" (n=9) kategorileri takip etmiştir. %12,7 oranıyla "eğitim ve manevi danışmanlık" (n=7) ve %10,9 oranıyla "manevi kriz ve danışmanlık" (n=6) ile "dini ve kültürel duyarlılık" (n=6) kategorileri önemli bir yer tutmuştur. Daha düşük oranlara bakıldığında ise %7,3 oranıyla "bibliyometrik analizler" (n=4), %3,6 oranıyla "İslam ve manevi danışmanlık" (n=2) ve %1,8 oranıyla "Covid-19 ve Maneviyat" (n=1) kategorileri bulunmaktadır. Bu dağılımlar, araştırmaların genel eğilimlerini ve yoğunlaşan tematik konuları yansıtmakla birlikte, özellikle "psikoloji ve maneviyat ilişkisi" (n=11) kategorisinin öne çıktığını göstermektedir. Öte yandan, "covid-19 ve maneviyat" (n=1) kategorisinin düşük orana sahip olması, bu alandaki çalışmaların eksikliğini işaret etmektedir. Bu veriler, çalışmanın odaklandığı tematik başlıkları ve eksik kalan araştırma alanlarını belirlemek açısından önemli bir veri sunmaktadır.

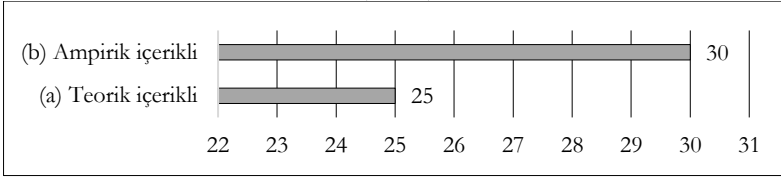
Grafik-7:
Kitap incelemelerinin tematik konu içeriği
(n=25)

Yukarıdaki Grafik-7’de, kitap incelemelerinin tematik konu içeriklerine göre dağılımları gösterilmektedir. İncelenen verilere göre, en çok kitap incelemesi %40 oranıyla "manevi danışmanlık ve rehberlik (alan)" (n=10) kategorisinde yer almıştır. Bunu %28 oranıyla "maneviyat ve psikoloji" (n=7) kategorisi takip etmektedir. %16 oranıyla "kriz ve manevi müdahale" (n=4), %8 oranıyla "eğitim ve manevi gelişim" (n=2) ve aynı oranla "diğer" (n=2) kategorileri de belirgin bir yer tutmaktadır. Bu dağılımlar, kitap incelemelerinin ağırlıklı olarak ‘manevi danışmanlık ve rehberlik’ ile ‘maneviyat ve psikoloji’ temalarına odaklandığını göstermektedir. ‘Kriz ve manevi müdahale’ kategorisi ise üçüncü sırada gelmektedir. Öte yandan, ‘eğitim ve manevi gelişim’ ile ‘diğer’ kategorile-

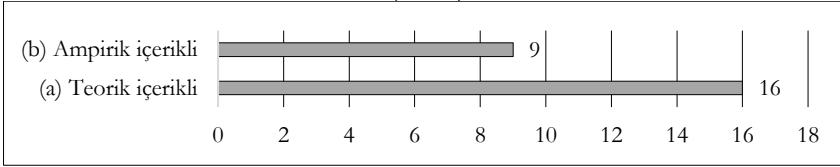
rindeki kitap incelemelerinin daha az sayıda olması, bu alanlardaki kaynak çeşitliliğinin sınırlı olabileceğine işaret etmektedir. Bu veriler, kitap incelemelerinin tematik dağılımlarını analiz ederek, ilgili alanlardaki güncel durumun anlaşılmasına katkı sağlamaktadır.

Grafik-8:
Makalelerin metodolojik deseni
(n=55)

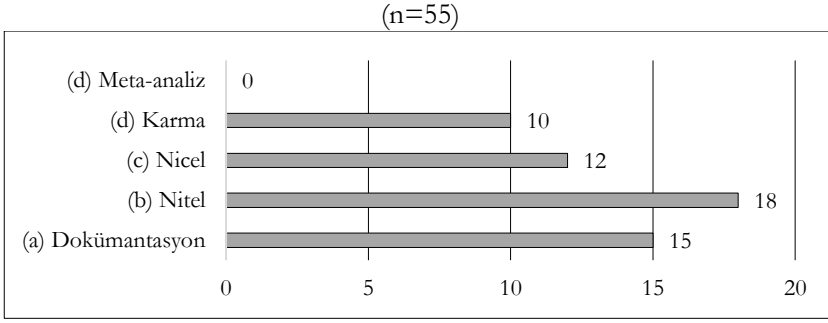
Yukarıdaki Grafik-8’de makalelerin metodolojik desenine ilişkin nicel bulguların dağılımı gösterilmektedir. Bu çerçevede, toplam 55 makaleden 25 adedinin (%45,45) teorik içerikli, 30 adedinin ise (%54,55) nicel ve nitel içerikli ampirik desenleri kullanan çalışmalardan oluştuğu belirlenmiştir. Bu verilere göre, dergide en fazla makalenin ampirik içerikli olarak yayınlandığı görülmüştür. Ancak, teorik içerikli makaleler de önemli bir orana sahiptir ve derginin tematik çeşitliliğini yansıtmaktadır. Bu durum, derginin alan tarihine hem teorik hem de ampirik katkılar sunduğunu göstermektedir.

Grafik-9:
Kitap incelemelerinin metodolojik deseni
(n=25)

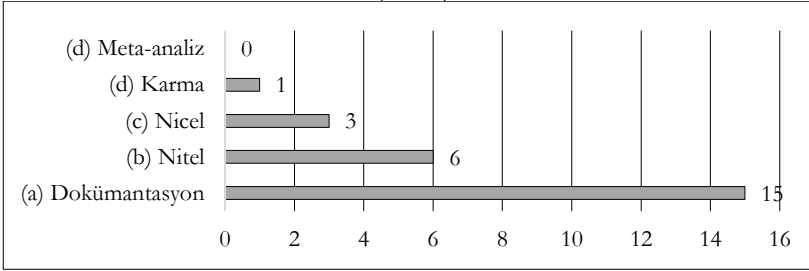
Yukarıdaki Grafik-9’da ise kitap incelemelerinin metodolojik desenine ilişkin nicel bulguların dağılımı gösterilmektedir. Bu çerçevede, toplam 25 kitap incelemesinden 16 adedinin (%64) teorik içerikli, 9 adedinin ise (%36) nicel ve nitel desenli ampirik içerikli çalışmalardan oluştuğu belirlenmiştir. Bu verilere göre, dergide en fazla kitap incelemesinin teorik içerikli olarak yayınlandığı görülmüştür. Ancak, ampirik içerikli kitap incelemeleri de önemli bir orana sahiptir ve derginin metodolojik çeşitliliğini yansıtmaktadır. Bu durum, derginin alan literatürüne hem teorik hem de ampirik katkılar sunduğunu göstermektedir.

Grafik-10:
Makalelerin veri toplama yöntemi

Yukarıdaki Grafik-10'da dergide yayınlanan makalelerin veri toplama yöntemlerine ilişkin bibliyometrik dağılımları gösterilmektedir. Buna göre, toplam 55 makalenin 15'inde (%27,3) dokümantasyon yöntemi, 18'inde (%32,7) nitel yöntem, 12'sinde (%21,8) nicel yöntem ve 10'unda (%18,2) ise karma yöntem kullanıldığı belirlenmiştir. Meta-analiz yöntemine ise yayınlanan hiçbir makalede yer verilmediği (%0) görülmüştür. Dolayısıyla, en çok kullanılan veri toplama yöntemi dokümantasyon (n=15) ve nitel yöntemler (n=18) olurken, meta-analiz yöntemine hiç yer verilmemesi dikkat çekmektedir. Bu dağılım, derginin veri toplama yöntemleri açısından geniş bir yelpazeye sahip olduğunu ve ağırlıklı olarak teorik ve nitel çalışmalara yöneldiğini göstermektedir.

Grafik-11:
Kitap incelemelerinin veri toplama yöntemi
(n=25)

Yukarıdaki Grafik-11'de dergide yayınlanan kitap incelemelerinin veri toplama yöntemlerine ilişkin bibliyometrik dağılım gösterilmektedir. Buna göre, toplam 25 kitap incelemesinin 15'inde (%60) dokümantasyon yöntemi, 6'sında (%24) nitel yöntem, 3'ünde (%12) nicel yöntem ve 1'inde (%4) karma yöntem kullanıldığı belirlenmiştir. Meta-analiz yöntemine ise hiçbir kitap incelemesinde yer verilmediği (%0) görülmüştür. Dolayısıyla, en çok kullanılan veri toplama yöntemi dokümantasyon (n=15) olurken, meta-analiz yöntemine hiç yer verilmemesi dikkat çekmektedir. Bu dağılım, derginin kitap incelemelerine konu olan çalışma-

ların veri toplama yöntemleri açısından geniş bir yelpazeye sahip olduğunu göstermektedir.

Bilimsel ürünlerin bibliyometrik analiz bulguları yukarıda detaylı bir şekilde ele alındıktan sonra, Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi'nde yayınlanan bilimsel ürünlerin (makaleler ve kitap incelemeleri) içeriksel yapısını daha somut biçimde ortaya koymak amacıyla kelime bulutu ve ilişki haritalama görsellerine başvurulmuştur. Bu görseller, bilimsel yayınların tematik çeşitliliğini, metodolojik desenlerini ve veri toplama yaklaşımlarını sistematik bir biçimde görselleştirerek, dergideki akademik üretimin yapısını bütüncül olarak ortaya koymaktadır. Bilimsel yayınlara ilişkin oluşturulan kelime bulutu ve ilişki haritaları; temel konular, araştırma yöntemleri ve veri toplama teknikleri gibi önemli parametreleri görsel düzlemde analiz etmeye imkân tanımaktadır. Bu bağlamda, aşağıda sunulan görseller, derginin bilimsel üretim sürecine dair tematik ve metodolojik eğilimleri kapsamlı biçimde değerlendirmeye olanak sağlamaktadır (bkz. Görsel-3; Görsel-4).

Görsel-3:

Bilimsel yayınlara ilişkin tematik kelime bulutu

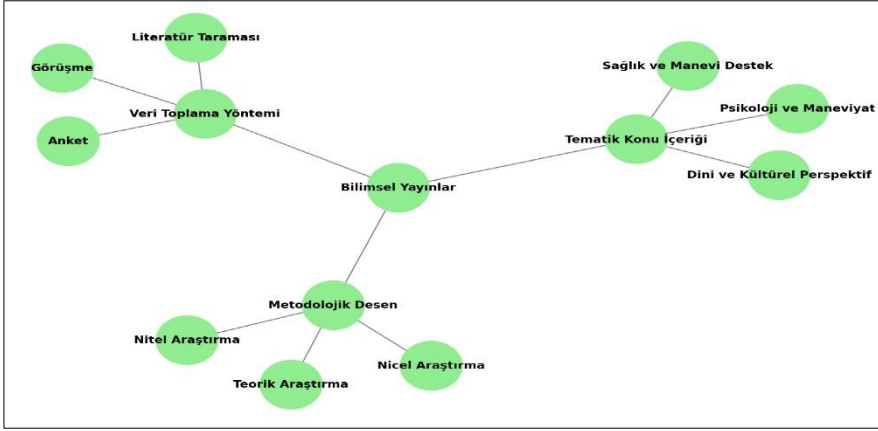

Yukarıdaki Görsel-3'de yer alan bu kelime bulutu, manevi danışmanlık ve rehberlik alanında yayınlanan bilimsel yayınların içeriksel, metodolojik ve veri toplama yöntemlerini görselleştirmektedir. Kelime bulutunda "Makale", "Kitap İncelemesi", "Çeviri" gibi farklı yayın türlerinin öne çıkması, alan araştırmalarının yalnızca orijinal akademik makalelerle sınırlı kalmadığını, aynı zamanda çeviri çalışmaları ve kitap incelemeleriyle de alana katkı sunulduğunu göstermektedir.

Kelime bulutunda dikkat çeken bir diğer faktör, alan araştırmalarının metodolojik çeşitliliğidir. "Teorik Araştırma", "Nitel Araştırma", "Nicel

"Araştırma" gibi terimlerin öne çıkması, bu alanın hem teorik hem de ampirik yaklaşımlarla ele alındığını göstermektedir. Özellikle "Anket", "Görüşme" ve "Literatür Taraması" gibi veri toplama yöntemlerinin belirgin olması, alan araştırmalarında bireylerin deneyim ve görüşlerine dayalı yöntemlerin yaygın olarak kullanıldığını ortaya koymaktadır. Dolayısıyla bu kelime bulutu, alanda yapılan akademik yayınların hem içerik hem de yöntem açısından çeşitlilik gösterdiğini ve disiplinlerarası bir yaklaşımla ele alındığını vurgulamaktadır.

Görsel-4:
Bilimsel yayınlara ilişkin temalar arası ilişki haritalama

Yukarıdaki Görsel-4'de yer alan bu ilişki haritası, manevi danışmanlık ve rehberlik alanındaki yayınları "Tematik Konu İçeriği", "Metodolojik Desen" ve "Veri Toplama Yöntemi" şeklinde üç ana kategoriye ayırarak daha sistematik bir analiz sunmaktadır. Bu üç bileşenin merkezi düğümler olarak belirlenmesi, alan araştırmalarının hem konu bazlı hem de yöntemsel açıdan nasıl bir dağılım gösterdiğini ortaya koymaktadır.

"Tematik Konu İçeriği" başlığı altında, "Psikoloji ve Maneviyat", "Sağlık ve Manevi Destek", "Dini ve Kültürel Perspektif" gibi alanlar yer almaktadır. Bu yapı, alanın sadece dini ve manevi konulara odaklanmadığını, aynı zamanda psikoloji, sağlık ve kültürel bağlamlarla da entegre olduğunu göstermektedir. "Metodolojik Desen" başlığı altında, "Teorik Araştırma", "Nitel Araştırma" ve "Nicel Araştırma" gibi yöntemlerin yer alması, alanda yapılan çalışmaların metodolojik açıdan farklılık gösterdiğini ortaya koymaktadır. Bu, alanın zenginliğini ve farklı akademik geleneklerle bağlantılı olduğunu gösteren önemli bir durumdur.

"Veri Toplama Yöntemi" başlığı altında ise "Anket", "Görüşme" ve "Literatür Taraması" gibi veri toplama teknikleri bulunmakta olup alan araştırmalarının genellikle katılımcıların doğrudan görüşlerini ve deneyimlerini ele alan yöntemlerle yürütüldüğünü göstermektedir. Bu yapı, alanın empirik verilere dayalı bir bilimsel çerçeve geliştirme potansiyeline sahip olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla bu tematik ilişki haritası, alan araştırmalarının konu, yöntem ve veri toplama biçimleri açısından nasıl bir bütünlük içinde çalışıldığını sistematik bir şekilde ortaya koymaktadır.

S o n u ç

Manevi danışmanlık ve rehberlik, hem bireysel ruhsal iyilik durumunu hem de toplum ruh sağlığı açısından toplumsal dönüşümü destekleyen ve teo-psikolojik temellerin dengeli entegrasyonunu gerektiren bütüncül bir özel danışmanlık yaklaşımıdır (bkz. Polson & Rogers, 2007: 72-87). Dolayısıyla özel alan formasyonu gerektiren bu uzmanlık alanı, hem danışanın hem de manevi danışmanın kişisel farkındalığını ve etik duyarlılığını merkeze almaktadır. Mesleki eğitim süreçlerinde ise hem teorik bilgi hem de pratik deneyimin dengeli bir şekilde ele alınması, manevi danışmanların mesleki yetkinliklerini artırmada kritik bir öneme sahiptir. Manevi danışmanlık ve rehberlik, fenomenolojik içeriği gereği hem teorik hem de pratik bilgiye dayanan uygulamalı bir alandır. Dolayısıyla sözü edilen bu alan, danışanların psiko-spiritüel gelişimlerini desteklerken aynı zamanda toplumsal adalet, etik, sorumluluk ve bireysel farkındalık ilkeleriyle de derinleşmektedir (Bidwell & Marshall, 2011: 1-7; Adams, 1975: 159-316; Doehring, 2014: 1-37; Leins, 2021: 344-355).

Türkiye'deki manevi danışmanlık ve rehberlik çalışmaları, bireylerin ruhsal ve manevi gereksinimlerini karşılamaya yönelik kapsamlı bir psiko-spiritüel destek sunmayı amaçlamakta olup hem akademik bir disiplin olarak hem de uygulama alanında henüz gelişim aşamasındadır. Bu çerçevede, Türkiye'deki manevi danışmanlık ve rehberlik alanındaki bilimsel faaliyetlerin ilerlemesine katkı sağlamak amacıyla 2020 yılında uluslararası süreli yayın olarak yayın hayatına başlayan akademik nitelikteki *Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi*, alanın kurumsallaşması ve bilimsel altyapısının güçlenmesi açısından önemli bir adım oluşturmaktadır. Söz konusu bu dergi, gelecekte Türkiye'de manevi danışmanlık ve rehberlik disiplininin tarihsel gelişimi ele alınırken kritik bir referans noktası olarak değerlendirilecektir.

Bu makalede, 2020 yılında yayın hayatına başlayan *Türk Manevi Da-*

nışmanlık ve Rehberlik Dergisi'nin 2020-2024 yılları arasında yayınlanan birinci sayıdan onuncu sayıya kadar olan tüm bilimsel yayınların bibliyometrik analizi gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, dergide yayınlanan bilimsel ürünlerin yanı sıra yazar profilleri de bu çalışmaya özgü belirlenen çeşitli nitel parametreler doğrultusunda değerlendirilmiştir. Manevi danışmanlık ve rehberlik alanında Türkiye'de hala ilk ve tek olan (2025) bu uluslararası alan dergisinin 1. ile 10. sayıları arasında yayınlanan bilimsel ürünlere ilişkin olarak genel bir bibliyometrik değerlendirme sonucunda ulaşılan nitel ve nicel bulgular aşağıdaki şekilde özetlenmiştir:

(a)-*Yazarlara ilişkin değerlendirmeler.*

(i) Dergide toplam 94 yazarın akademik yayını bulunmaktadır. Bu yazarların 92'si (%97,87) yerli, 2'si (%2,13) ise yabancı yazar olarak kaydedilmiştir. Yabancı yazarların ise çeviri makalelerle katkı sağladığı belirlenmiştir. Dolayısıyla yazarlara ilişkin tüm bibliyometrik analizlerin 92 yazar üzerinden yapıldığı görülmüştür.

(ii) Yazarların akademik unvan dağılımına bakıldığında, %9,78 profesör, %14,13 doçent, %5,43 doktor öğretim üyesi, %7,61 doktor, %2,17 uzman öğretmen, %2,17 master öğrencisi, %1,09 araştırma görevlisi ve doktora öğrencisi, %1,09 doktor öğretmen, %1,09 doktor öğretim görevlisi, %36,96 yüksek lisans öğrencisi ve %18,48 doktora öğrencisi olarak dağılmıştır.

(iii) Bilimsel yayınların yazar sayısına göre dağılımında, %82 tek yazarlı (n=64), %18 iki yazarlı (n=14) çalışma bulunmakta olup üç veya daha fazla yazarlı akademik ürün bulunmamaktadır.

(iv) Bağlı oldukları kurumlar incelendiğinde, yazarların %70'i (n=64) üniversitelerde, %8'i (n=7) Diyanet İşleri Başkanlığı'nda, %4'ü (n=4) diğer kamu kurumlarında ve %18'i (n=17) Milli Eğitim Bakanlığı'nda görev yaptıkları saptanmıştır.

(b) *Bilimsel yayınlara ilişkin değerlendirmeler.*

(i) Dergide toplam 81 bilimsel yayın bulunmaktadır. Bu yayınların %68'i makale (n=55), %31'i kitap incelemesi (n=25) ve %1'i çeviri makaleden (n=1) oluşmaktadır.

(ii) Makalelerin tematik konu içeriklerine göre dağılımında, en fazla %20 ile "psikoloji ve maneviyat ilişkisi" (n=11), ardından %16,4 ile "sağlık ve manevi destek" (n=9) ve %16,4 ile "dinsel ve kültürel perspektifler" (n=9) öne çıkmaktadır.

(iii) Kitap incelemeleri, tematik olarak %40 oranıyla "manevi danışmanlık ve rehberlik" (n=10), %28 ile "maneviyat ve psikoloji"nin (n=7) yanı sıra %16 ile "kriz ve manevi müdahale" (n=4) temalarında toplanmıştır.

(iv) Makalelerin metodolojik deseni incelendiğinde %54,55'i (n=30) ampirik, %45,45'i (n=25) teorik çalışmalardan oluşmaktadır.

(v) Kitap incelemelerinde ise %64'ü teorik (n=16) ve %36'sı ampirik (n=9) desenli içeriklerden oluşmaktadır.

(vi) Makalelerde en çok kullanılan veri toplama yöntemleri arasında %32,7 ile nitel yöntem (n=18), %27,3 ile dokümantasyon (n=15) ve %21,8 ile de nicel yöntem (n=12) yer almaktadır. Meta-analiz yöntemi ise hiç kullanılmamıştır.

(vii) Kitap incelemelerine konu olan çalışmaların ise %60'ı dokümantasyon (n=15), %24'ü nitel yöntem (n=6), %12'si nicel yöntem (n=3) ve %4'ü karma yöntem (n=1) kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Meta-analiz yöntemi burada da yer almamaktadır.

Yukarıdaki bu bibliyometrik bulgular, derginin akademik eko-sistem çeşitliliğini ve alan tarihine bilimsel katkı düzeyini ortaya koymaktadır. *Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi* üzerine yapılan bibliyometrik analizler doğrultusunda, bu alanda çalışacak araştırmacılara yönelik şu önerilerde bulunulabilir:

(i) *Alan literatürüne yönelik derinlemesine analizler yapılması*: Güncel yayınlar üzerinden alanın eksik kalan konuları belirlenmeli ve bu boşluklara yönelik özgün çalışmalar teşvik edilmelidir.

(ii) *Uluslararası katkının artırılması*: Yabancı yazar oranının artırılması amacıyla uluslararası akademik iş birlikleri ve çağrılar yapılmalıdır.

(iii) *Çok yazarlı çalışmaların teşvik edilmesi*: Akademik çeşitliliği artırmak için disiplinlerarası ve çok yazarlı kitap ve araştırma projeleri desteklenmelidir.

(iv) *Metodolojik çeşitliliğin güçlendirilmesi*: Meta-analiz ve karma yöntem gibi az kullanılan metodolojilerin teşvik edilmesiyle araştırma çeşitliliği artırılabilir.

(v) *Yerli manevi danışmanlık ve rehberlik modelleri üzerine çalışmalar yapılması*: Türkiye'nin antropo-teolojik eko-sistemine uygun yerli manevi danışmanlık ve rehberlik modellerinin geliştirilmesi için akademik çalışmalar teşvik edilmelidir.

(vi) *Tematik çalıştay ve sempozyumlar düzenlenmesi*: Popüler temalar üzerine düzenlenecek akademik etkinliklerle literatüre yeni katkılar sağlanabilir.

(vii) *Veri toplama yöntemlerinde yenilikçilik*: Farklı veri toplama tekniklerinin denenmesiyle alanın metodolojik derinliği artırılabilir.

(viii) *Genç akademisyenlerin desteklenmesi*: Yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin daha fazla akademik üretimde bulunmaları için özel akademik programlar oluşturulmalıdır.

(ix) *Açık erişim politikalarının güçlendirilmesi*: Bilimsel üretimlerin daha geniş kitlelere ulaşması için açık erişim imkânları artırılmalıdır.

(x) *Alan tarihine yönelik sistematik derlemeler*: Manevi danışmanlık ve rehberlik alanının tarihsel gelişimine odaklanan derleme çalışmaları teşvik edilmelidir.

Beyanlar ve Bildirimler | Statements & Declarations –

Etik Onay | Ethical Approval

Bu çalışma etik onay gerektirmemektedir.

This study does not require ethical approval.

Araştırma Etiği Beyanı | Research Ethics Statement

Bu çalışma, uluslararası akademik etik ilkelerine uygun olarak yürütülmüştür.

This study was conducted in accordance with international academic ethical principles.

Bilgilendirilmiş Onam | Informed Consent

Bu çalışma için bilgilendirilmiş onam gerekli değildir.

Informed consent was not required for this study.

Katılım Onayı | Consent to Participate

Bu çalışma için katılım onayı gerekli değildir.

Consent to participate was not required for this study.

Yayın Onayı | Consent for Publication

Yazar(lar), bu makalenin yayınlanmasına tam onay vermektedir.

The author(s) give their full consent for the publication of this article in its current form.

Çıkar Çatışması | Conflict of Interest

Yazar(lar), bu makalenin araştırma, yazarlık ve/veya yayınıyla ilgili herhangi bir çıkar çatışması bulunmadığını beyan eder.

The author(s) declare no potential conflicts of interest with respect to the research, authorship, and/or publication of this article.

Rekabetçi Çıkarlar | Competing Interests

Yazar(lar), bu araştırmaya ilişkin herhangi bir rekabetçi menfaatlerinin bulunmadığını belirtir.

The author(s) declare that they have no competing interests.

Şeffaflık Beyanı | Transparency Statement

Yazar(lar), çalışmanın tüm aşamalarında şeffaflık ilkesine bağlı kalmışlardır.

The author(s) confirm that transparency principles were followed at all stages of this research.

Finansman | Funding

Bu çalışma herhangi bir finansal destek almamıştır.

This research received no financial support.

Veri Paylaşımı ve Erişilebilirlik | Data Availability & Accessibility

Bu çalışmada veri paylaşımı mevcut değildir.

Data sharing is not available for this study.

Yazar Katkıları | Author Contributions

Kavramsallaştırma: MK; Literatür Taraması: MK; Veri Toplama: MK; Veri Analizi: MK; Yazım – Taslak: MK; Yazım – Gözden Geçirme ve Düzenleme: MK.

Conceptualization: MK; Literature Review: MK; Data Collection: MK; Data Analysis: MK; Writing – Draft: MK; Writing – Review – Editing: MK.

Özgünlük Beyanı | Statement of Originality

Bu makale, özgündür.

This article is original.

Çalışma Sınırlılıkları | Study Limitations

Bu araştırmanın bazı metodolojik sınırlılıkları bulunmaktadır ve gelecekteki çalışmalar için öneriler içermektedir.

This study has some methodological limitations and provides recommendations for future research.

Açık Bilim Beyanı | Open Science Statement

Bu çalışma, açık bilim ilkelerine uygun olarak yürütülmüş ve verilerin paylaşımı araştırma etik kuralları çerçevesinde değerlendirilmiştir.

This study was conducted in compliance with open science principles, and data sharing has been evaluated within the framework of research ethics guidelines.

Erişim Politikası | Access Policy

Bu makale, Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası (CC BY-NC 4.0) lisansı altında yayınlanmıştır.

This article is published under the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) license.

Telif Hakkı ve Lisans | Copyright & License

Yazar(lar), makalenin telif hakkını elinde tutar ve CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayınlanmasını kabul eder.

Author(s) retain the copyright of their work, which is licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) license.

Kaynaklar

Adams, J. E. (1975). *Shepherding God's flock: A handbook on pastoral ministry, counseling, and leadership*. Zondervan.

Aybey, S. (2018). Türkiye'deki din eğitimi çalışmaları bağlamında 'Uluslararası Yüksek Din Öğretimi Kongresi' (2017) üzerine bibliyometrik analizler. *Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 6(10), 415-430.

Best, R. E., Jarvis, G. B., & Ribbins, P. M. (1977). Pastoral care: Concept and process. *British Journal of Educational Studies*, 25(2), 124-135.

Bidwell, D. R., & Marshall, J. L. (2011). Formation: Content, context, models and practices. [çinde] ed. D. R. Bidwell & J. L. Marshall. *The formation of pastoral counselors: Challenges and opportunities* (ss. 1-7). Routledge.

British Journal of Guidance and Counselling. (1973). <https://www.tandfonline.com>. (Erişim tarihi: Nisan, 2025).

Casel, O. (1999). *The mystery of Christian worship*. Crossroad Publishing.

Doehring, C. (2014). *The practice of pastoral care: A postmodern approach*. Presbyterian Publishing.

Foucault, M. (1986). Omnes et singulatim: vers une critique de la raison politique. *Le débat*, 4(41), 5-36.

Frick, E. (2010). Pastoral and psychotherapeutic counseling. *Christian Bioethics*, 16(1), 30-47.

Health and Social Care Chaplaincy. (2013). <https://journal.equinoxpub.com/HSCC>. (Erişim tarihi: Nisan, 2025).

International Journal of Islamic Thought. (2012). <https://www.ukm.my/ijit>. (Erişim tarihi: Nisan, 2025).

Journal of Empirical Theology. (1988). <https://brill.com/view/journals/jet/jet-overview.xml>. (Erişim tarihi: Nisan, 2025).

Journal of Pastoral Psychology. (1950). <https://link.springer.com/journal/11089>. (Erişim tarihi: Nisan, 2025).

Journal of Religion and Health. (1961). <https://link.springer.com/journal/10943>. (Erişim tarihi: Nisan, 2025).

Jung, C. G. (1970). *Psychology and religion: West and east* (Collected Works of C. G. Jung, Vol. 11, R. F. C. Hull, Trans.). Princeton University Press. (Orijinal eser yayınlanma tarihi: 1958)

Karasar, N. (1995). *Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar, ilkeler, teknikler*. (7. Baskı). 3 A Araştırma Eğitim Danışmanlık Ltd.

Kast, V. (2008). Spirituelle aspekte in der Jung'schen psychotherapie. *Psychotherapie Forum*, 16(2), 66-73.

Koç, M. (2016). Türkiye'deki manevi danışmanlık ve rehberlik çalışmaları bağlamında 'I. Uluslararası Manevi Danışmanlık ve Rehberlik

Kongresi' (2016) üzerine bibliyometrik analizler. *Gaziosmanpaşa Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 4(2), 37-94.

Koç, M. (2020). Türkiye'deki manevi danışmanlık ve rehberlik çalışmaları bağlamında 'II. Uluslararası Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Kongresi' (2018) üzerine bibliyometrik analizler. *Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi*, 2, 29-96.

Koç, M. (2022). Türkiye'deki manevi danışmanlık ve rehberlik çalışmaları bağlamında 'Maneviyat Psikolojisi Sempozyumları' (2014-2018) üzerine bibliyometrik analizler. *Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi*, 5, 129-171.

Koç, M. (2024). Türkiye'deki manevi danışmanlık ve rehberlik çalışmaları bağlamında 'Olağanüstü Durumlarda Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Sempozyumu' (2020) üzerine bibliyometrik analizler. *Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi*, 10, 197-262.

Leins, C. J. (2021). What makes pastoral counseling so pastoral? Distinguishing between pastoral care and clinical practice in modern life. *Journal of Psychology and Christianity*, 40(4), 344-356.

Meissner, W. W. (2009). Religion in the psychoanalytic relationship: Some aspects of transference and countertransference. *Journal of the American Academy of Psychoanalysis and Dynamic Psychiatry*, 37(1), 123-136.

Nordic Journal of Religion and Society. (1988). <https://www.scimagojr.com>. (Erişim tarihi: Nisan, 2025).

Parsons, R. D. (1993). The counseling relationship. [çinde] ed. R. J. Wicks, R. D. Parsons, & D. Capps. *Clinical handbook of pastoral counseling-1* (ss. 97-117). Paulist Press.

Polson, L. M., & Rogers, R. K. (2007). Counseling and mental health referral practices of church staff. *Social Work and Christianity*, 34(1), 72-87.

Radillo, R. M. (2011). A model of formation in the multi-cultural urban context for the pastoral care specialist. [çinde] ed. D. R. Bidwell & J. L. Marshall. *The formation of pastoral counselors: Challenges and opportunities* (ss. 167-176). Routledge.

Rizzuto, A-M. (1979). *The birth of the living God: A psychoanalytic study*. University of Chicago Press.

Rogers, F. G. (2002). Spiritual direction in the Orthodox Christian tradition. *Journal of Psychology and Theology*, 30(4), 276-289.

Scandinavian Journal of Caring Sciences. (1987). <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/14716712> (Erişim tarihi: Nisan, 2025).

Schneider-Harpprecht, C. (2003). Hospital chaplaincy across denominational, cultural and religious borders: Observations from the German context. *Christian Bioethics*, 9(1), 91-107.

Sievernich, M. (2003). Pastoral care for the sick in a post-secular age: An Ignatian perspective. *Christian Bioethics*, 9(1), 23–37.

Spiritual Care – Zeitschrift für Spiritualität in den Gesundheitsberufen. (2012). <https://www.degruyterbrill.com>. (Erişim tarihi: Nisan, 2025).

Şahin, S. & Acun, A. (2015). Turist rehberliği alanının bibliyometrik profili: Ulusal turizm kongreleri bildirileri. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(34), 213-234.

Taylor, C. (2007). *A secular age*. Harvard University Press.

The Canadian Journal of Theology, Mental Health and Disability. (2021). <https://jps.library.utoronto.ca/index.php/cjtmhd>. (Erişim tarihi: Nisan, 2025).

The Journal of Pastoral Care & Counseling. (1947). <https://journals.sagepub.com/home/pcc>. (Erişim tarihi: Nisan, 2025).

Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi. (2020). <https://dergipark.org.tr/pub/tmdrd>. (Erişim tarihi: Nisan, 2025).

Underwood, R. L. (1993). Pastoral counseling in the parish setting. [içinde] ed. R. J. Wicks, R. D. Parsons, & D. Capps. *Clinical handbook of pastoral counseling-1* (ss. 332–348). Paulist Press.

Yevenes, L. (2005). Pastoral counseling: The ignatian contribution to the dynamics of the helping relationship. *Review of Ignatian Spirituality*, 36(1), 49–62.

Yıldırım, A. & Şimşek H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayınları.

E k l e r

Ek-1:

Dergi Sayıları - (1. ve 10. Sayılar Arası)
(Ön Kapak + İçindekiler + Arka Kapak)

Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi
Turkish Journal for the Spiritual Counselling and Care

İçindekiler | Contents

■ Sahibinden From Owner.....	7-9
■ Editörden From Editor.....	11-12
■ Makaleler Articles	
Birleşik Krallık'ta Manevi Danışmanlık Eğitimi (2020) ve Uygulaması (2011) Üzerine Değerlendirmeler <i>Evaluations on Training (2020) and Practice (2011) in Spiritual Counselling in the United Kingdom</i> Mustafa Koç.....	13-62
Suç İşlemiş Bireylere Yönelik Manevi ve Dini Hizmetlerle İlişkili Araştırmalar Üzerine Bir İnceleme <i>A Review on Studies Related to Spiritual and Religious Services for Individuals who Involved in a Crime</i> Abdullah Dağcı.....	63-99
İtikâfın Maneviyat ve Psikopatoloji İle İlişkisi Üzerine Bir Araştırma <i>A Research on the Relationship of Itikâf with Spirituality and Psychopathology</i> Ahmet Canan Karakaş & Ömer Faruk Habergetiren	101-118
Türkiye'de Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Alanında Yapılan Tezler (2018-2019) Üzerine Değerlendirmeler <i>Evaluations on Theses (2018-2019) Written in the Field of Spiritual Counselling and Care in Turkey</i> İbrahim Furkan Güven.....	119-157
■ Çeviriler Translations	
İyiği Temsil Etmek: Seküler Bir Çağda Pastoral Bakım <i>Representing the Good: Pastoral Care in a Secular Age</i> Carmen Schuhmann & Annelieke Damen Mustafa Kısakol (çeviren).....	159-179

■ **Kitap İncelemeleri** | Book Reviews

Sağlık Hizmetlerinde Manevi Danışmanlık ve Rehberlik

Spiritual Counselling and Care in the Health Care

Kader Cansu Abay.....181-191

Manevi Danışmanlık ve Rehberlik: Farklı Alanlardan Araştırma Bulguları ve Değerlendirmeler

Spiritual Counselling and Care: Research Findings and Evaluations from Different Fields

Yusuf Koç.....193-203

■ **Yazar Bilgileri** | Author Information.....205-206

■ **Yayın ve Yazım İlkeleri** | Principles of Publishing and Writing.....207-210

Issue: 1 Year: 2020 June
ISSN: 2687-2714

TURKISH JOURNAL FOR THE SPIRITUAL COUNSELLING AND CARE

1

Sayı: 2 Yıl: 2020 Aralık
ISSN: 2687-2714

TÜRK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK DERGİSİ

2

Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi
Turkish Journal for the Spiritual Counselling and Care

İçindekiler | Contents

■ Editörden From Editor.....	7-8
■ Makaleler Articles	
Huzurevi Yaşlılarında Sevgi: Manevi Başa Çıkma Bağlamında Bir Araştırma <i>Love in Nursing Home Residents: A Study in the Context of Spiritual Coping</i> Abdullah Dağcı	9-28
Türkiye'deki Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Çalışmaları Bağlamında 'II. Uluslararası Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Kongresi' (2018) Üzerine Bibliyometrik Analizler <i>Bibliometric Analyses on the '2nd International Congress on Religious-Spiritual Counselling and Care' (2018) in the Context of Spiritual Counselling and Care Studies in Turkey</i> Mustafa Koç	29-96
Madde Bağımlısı Bireylerin Değişim Sürecindeki Farkındalık Düzeylerine Varoluşçu/Manevi Yaklaşım <i>Existential/Spiritual Approach to the Awareness Levels of Individuals with Substance Use Disorders in the Process of Change</i> İsa Ceylan.....	97-134
Manevi Danışmanlık Açısından Fatiha Suresi Üzerine Psikolojik Analizler <i>Psychological Analyses on Surah al-Fatiba in Terms of Spiritual Counseling</i> Mustafa Naci Kula.....	135-158
Danışan Merkezli Manevi Danışmanlık Örneği Olarak İslam Peygamberi Hz. Muhammed'in Uygulamaları <i>Practices of Muhammad the Prophet of Islam, as an Example of Client-Centered Spiritual Counseling</i> Yusuf Koç.....	159-200
Dine ve Kültüre Duyarlı Psikolojik Danışmanlık-I: Manevi Danışmanlık Perspektifinden Kuramsal Analizler <i>Psychological Counseling Sensitive to Religion and Culture-I: A Theoretical Analysis from the Perspective of Spiritual Counseling</i> Muharrem Aka.....	201-233

■ **Kitap İncelemeleri** | Book Reviews

Sosyal Hizmetlerde Manevi Danışmanlık ve Rehberlik

Spiritual Counseling and Care in Social Services

Sümeyye Nur Kaya.....235-241

Cezaevi Hizmetlerinde Manevi Danışmanlık ve Rehberlik

Spiritual Counseling and Care in Penitentiary Services

Kader Cansu Abay.....243-254

■ **Yazar Bilgileri** | Author Information.....255-257

■ **Yayın ve Yazım İlkeleri** | Principles of Publishing and Writing.....259-262

Issue: 2 Year: 2020 December
ISSN: 2687-2714

**TURKISH JOURNAL FOR
THE SPIRITUAL COUNSELLING AND CARE**

2

Sayı: 3 Yıl: 2021 Haziran
ISSN: 2687-2714

TÜRK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK DERGİSİ

3

Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi
Turkish Journal for the Spiritual Counselling and Care

İçindekiler | Contents

■ **Editörden** | From Editor.....7-8

■ **Makaleler** | Articles

Zorluk ve Sıkıntılarla Başa Çıkma Süreçlerinde Manevi Destek Örneği Olarak
İnşirah Suresi Üzerine Psikolojik Analizler

*Psychological Analysis on Surah Al-Inshirah as an Example of Spiritual Support in Coping
with Difficulties and Distresses*

Mustafa Naci Kula9-23

Belçika'daki Müslüman Göçmenlere Hizmet Veren Manevi Danışmanların Eğitimi

Training of Serving Spiritual Counselors for Muslim Immigrants in Belgium

Mustafa Dönmez25-53

Dine ve Kültüre Duyarlı Psikolojik Danışmanlık-II: Manevi Danışmanlık Perspektifinden Bir Uygulama Örneği

*Psychological Counseling Sensitive to Religion and Culture-II: An Application Example from
the Perspective of Spiritual Counseling*

Muharrem Aka.....55-86

Manevi Danışmanlığın Felsefi Temelleri Bağlamında Sokratik Doğurtma Yöntemi

Socratic Maieutic Method in the Context of Philosophical Foundations of Spiritual Counseling

Emel Güvenç87-105

Bağımlılıktan Bağlanmaya: Bağımlılığa Dini ve Manevi Yaklaşımlar

From Addiction to Attachment: Religious and Spiritual Approaches to Addiction

İsa Ceylan.....107-134

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Öğrenci Yurtları ve Gençlik Merkezlerindeki Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri (2013-2021): Sınırlılıklar ve Bir Eğitim Programı Önerisi

*Spiritual Counseling and Care Services of Presidency of Religious Affairs in Student Dormitories
and Youth Centers in Turkey (2013-2021): Limitations and a Proposal for a Training
Program*

Mustafa Koç.....135-201

■ **Kitap İncelemeleri** | Book Reviews

Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri Temel Bilgiler Kılavuzu
Spiritual Counseling and Care Services Basic Information Guide

Hatice Güven.....203-212

Ruhun Hastalıkları ve Çareleri
Diseases of the Soul and Their Remedies

Selen Nurbanu Kahraman.....213-227

Hastalar İçin Manevi Bakım
Spiritual Care for the Patients

Ayten Kesme.....229-237

■ **Yazar Bilgileri** | Author Information.....239-241

■ **Yayın ve Yazım İlkeleri** | Principles of Publishing and Writing.....243-246

Issue: 3 Year: 2021 June
ISSN: 2687-2714

**TURKISH JOURNAL FOR
THE SPIRITUAL COUNSELING AND CARE**

3

Sayı: 4 Yıl: 2021 Aralık
ISSN: 2687-2714

TÜRK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK DERGİSİ

4

Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi
Turkish Journal for the Spiritual Counselling and Care

İçindekiler | Contents

■ Editörden From Editor.....	7-8
■ Makaleler Articles	
Manevi Danışmanlık ve Rehberliğin Akademik Başarı ve Sınav Kaygısı Üzerindeki Etkisi: Lise Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama <i>The Effect of Spiritual Counseling and Care on Academic Success and Exam Anxiety: An Application on High School Students</i> Halime Hilal Taşkın & Özer Çetin.....	9-38
Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Çalışmaları (2016-2020) Üzerine Bir Swot Analizi <i>A Swot Analysis on Spiritual Counseling and Care Studies (2016-2020)</i> Deniz Koç & Fatümetül Zehra Gültaş.....	39-74
Covid-19 Pandemi Döneminde Öğretmenlerin Manevi Kaynakları ve Mental İyi Oluşları <i>Spiritual Resources and Mental Well-Being of Teachers During the Covid-19 Pandemic</i> Erhan Tunç.....	75-96
Psikoterapi Sürecinde Manevi Temelli Müdahaleler <i>Spiritual-Based Interventions in the Process of Psychotherapy</i> Firdevs Canşır.....	97-111
Bakım Veren Hasta Yakınlarının Manevi Destek İhtiyaçları: Karma Yöntem Bir Araştırma <i>Needs for Spiritual Support for Caregiving Relatives of Patients: A Mixed Method Research</i> Elif Hut & Ali Rıza Aydın.....	113-135
Türk Üniversitelerinde Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Alanındaki İlk Kurumsallaşma Deneyimleri: Baün-Madmer (2014-2021) & Baün-Mapdat (2015-2021) Üzerine Bir Araştırma <i>First Institutionalization Experiences in the Field of Spiritual Counseling and Care in Turkish Universities: A Research on Baün-Madmer (2014-2021) & Baün-Mapdat (2015-2021)</i> Mustafa Koç.....	137-208

■ **Kitap İncelemeleri** | Book Reviews

Manevi Bakım ve Danışma Psikolojisi: Kavram, Kuram ve Uygulamalar
Psychology of Spiritual Care and Counseling: Concept, Theory and Applications
Sümeyye Nur Kaya.....209-215

Tıbbi, Hukuki, Manevi ve Etik Boyutlarıyla Palyatif Tıp
Palliative Medicine with its Medical, Legal, Spiritual and Ethical Dimensions
Ayşenur Özbakkal.....217-226

■ **Yazar Bilgileri** | Author Information.....227-229

■ **Yayın ve Yazım İlkeleri** | Principles of Publishing and Writing.....231-234

Issue : 4 Year: 2021 December
ISSN: 2687-2714

**TURKISH JOURNAL FOR
THE SPIRITUAL COUNSELING AND CARE**

4

Sayı: 5 Yıl: 2022 Haziran
ISSN: 2687-2714

TÜRK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK DERGİSİ

5

Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi
Turkish Journal for the Spiritual Counselling and Care

İçindekiler | Contents

■ **Editörden** | From Editor.....7-8

■ **Makaleler** | Articles

Manevi Danışmanlık Açısından Duha Suresinin Psikolojik Analizi
Psychological Analysis on Surah Ad-Duhaa in Terms of Spiritual Counseling
M. Naci Kula.....9-25

Manevi Danışmanlıkta Kurumsal Model Önerileri: Ahi Evran Kişisel Gelişim Akademisi & Fütüvvet Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Merkezi Örnekleri
Suggestions for Institutional Model in Spiritual Counseling: Examples of Ahi Evran Personal Development Academy & Fütüvvet Spiritual Counseling and Care Center
Mustafa Atak.....27-45

Gebelik Sürecinde Manevi Bakım: Hastanede Nicel Bir Uygulama
Spiritual Care During Pregnancy: A Quantitative Application in the Hospital
Serpil Başer.....47-72

Özofagus Atrezisi ve Trakeaözofageal Fistül Tanısı Alan Çocuk Sahibi Anne-Babaların Manevi Danışmanlık ve Rehberlik İhtiyaçları
Spiritual Counseling and Care Needs of Parents whose Children Diagnosed with Esophageal Atresia and Tracheoesophageal Fistula
Sümeyye Nur Kaya.....73-97

Manevi Danışmanlık ve Rehberlikte Krize Müdahale Yaklaşımları
Approaches for Crisis Intervention in Spiritual Counseling and Care
Zeynep Karlık & M. Naci Kula.....99-128

Türkiye'deki Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Çalışmaları Bağlamında "Maneviyat Psikolojisi Sempozyumları" (2014-2018) Üzerine Bibliyometrik Analizler
Bibliometric Analyses on the 'Symposiums on Psychology of Spirituality' (2014-2018) in the Context of Spiritual Counseling and Care Studies in Turkey
Mustafa Koç.....129-171

■ **Kitap İncelemeleri** | Book Reviews

Manevi Danışmanlıkta İhsan Modeli

The İhsan Model in Spiritual Counseling

Halime Hilal Taşkın.....173-181

Dokuz Yüz Katlı İnsan: Tasavvuf ve Ben Ötesi Psikolojisi

Nine Hundredfold Human: Sufism and Transpersonal Psychology

Gülçin Öntan.....183-192

■ **Yazar Bilgileri** | Author Information.....193-194

■ **Yayın ve Yazım İlkeleri** | Principles of Publishing and Writing.....195-198

Issue: 5 Year: 2022 June
ISSN: 2687-2714

**TURKISH JOURNAL FOR
THE SPIRITUAL COUNSELING AND CARE**

5

Sayı: 6 Yıl: 2022 Aralık
ISSN: 2687-2714

TÜRK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK DERGİSİ

6

Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi
Turkish Journal for the Spiritual Counselling and Care

İçindekiler | Contents

■ **Editörden** | From Editor.....7-8

■ **Makaleler** | Articles

Yaşlı Manevi Danışmanlığında Psikoterapi Tekniği Olarak Manevi Anımsama Terapisi

Spiritual Reminiscence Therapy as a Psychotherapy Technique in Spiritual Counseling for the Elderly

Halime Hilal Taşkın.....9-38

Manevi Danışmanlıkta Varoluşçu Psikoterapi Tekniği

Existential Psychotherapy Technique in Spiritual Counselling

Hişyar Dılan & Hasan Kayıklık.....39-66

Bireysel ve Hastalık Kaynaklı Etkenler Bağlamında Hastanelerdeki Manevi Destek Hizmetinin Psiko-Sosyal Uyuma Etkisi

The Effect of Spiritual Support Service in Hospitals on Psycho-Social Adjustment in the Context of Individual and Illness-Related Factors

Mükerrem Saliha Kars & M. Naci Kula.....67-100

Manevi Danışmanlık ve Rehberlikte Kriz Terapisinin Temelleri

Fundamentals of Crisis Therapy in Spiritual Counseling and Care

Zeynep Karlık.....101-130

Lise Öğrencilerinde Tanrı Algısı, İnsani Değerler ve Öz-Yeterlik: Uygulamalı Bir Manevi Danışmanlık Çalışması

Perception of God, Human Values and Self-Efficacy in High School Students: A Study of Practical Spiritual Counseling

Tuğrul Niyazibeyoğlu.....131-151

■ **Kitap İncelemeleri** | Book Reviews

Onkoloji Hastalarına Manevi Destek

Spiritual Support for Oncology Patients

Elif Nihal Aktay.....153-161

Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi

Sosyal Hizmet, Maneviyat ve Din <i>Social Work, Spirituality, and Religion</i> Enes Orhan.....	163-176
Psikoloji, Varoluş, Maneviyat <i>Psychology, Existence, and Spirituality</i> Arzu Tacer.....	177-185
■ Yazar Bilgileri Author Information.....	187-189
■ Yayın ve Yazım İlkeleri Principles of Publishing and Writing.....	191-194

Issue: 6 Year: 2022 December
ISSN: 2687-2714

**TURKISH JOURNAL FOR
THE SPIRITUAL COUNSELING AND CARE**

6

Sayı: 7 Yıl: 2023 Haziran
ISSN: 2687-2714

TÜRK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK DERGİSİ

7

Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi
Turkish Journal for the Spiritual Counselling and Care

İçindekiler | Contents

■ Editörden From Editor.....	7-8
■ Makaleler Articles	
Dini Takıntılar ve Şema Terapi: Manevi Danışmanlık Perspektifinden Analizler <i>Scrupulosity and Schema Therapy: Analysis from the Perspective of Spiritual Counseling</i> Esma Zennure Kavurkacı.....	9-49
Manevi Danışmanlık Açısından Asr Suresi'nin Psikolojik Analizi <i>Psychological Analysis of Surah Al-Asr in Terms of Spiritual Counseling</i> M. Naci Kula.....	51-64
Çevresel ve Manevi Faktörler Bağlamında Hastanelerdeki Manevi Destek Hizmetinin Psiko-Sosyal Uyuma Etkisi <i>The Effect of Spiritual Support Service in Hospitals on Psycho-Social Adjustment in the Context of Environmental and Spiritual Factors</i> Mükerrem Saliha Kars & M. Naci Kula.....	65-100
Manevi Danışmanlık ile Hümanist Psikoloji Arasındaki İlişki <i>Relationship between Spiritual Counseling and Humanistic Psychology</i> Ayşe Nural & Ülkü Tosun.....	101-118
Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Perspektifinden Tanrı Tasavvurları ve Varlık Aşamaları Üzerine Psiko-Teolojik Analizler <i>Psycho-Theological Analyses on God Images and Stages of Being from the Perspective of Spiritual Counseling and Care</i> Zeynep Karlık.....	119-147
■ Kitap İncelemeleri Book Reviews	
Manevi Yönelimli Psikolojik Danışma <i>Spiritually Oriented Psychological Counseling</i> Tuba Nur İskeçlier.....	149-161
Aile Terapisi: Manevi Yönelimli Bir Perspektif <i>Family Therapy: A Spiritually Oriented Perspective</i> Rümeysa Sancak.....	163-174

Manevi Yönelimli Psikoterapi ve Psikolojik Danışma <i>Spiritually Oriented Psychotherapy and Psychological Counseling</i> Feyza Nur Taşkaya.....	175-187
■ Yazar Bilgileri Author Information.....	189-191
■ Yayın ve Yazım İlkeleri Principles of Publishing and Writing.....	193-196

Issue : 7 Year: 2023 June
ISSN: 2687-2714

TURKISH JOURNAL FOR THE SPIRITUAL COUNSELING AND CARE

7

Sayı: 8 Yıl: 2023 Aralık
ISSN: 2687-2714

TÜRK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK DERGİSİ

8

Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi
Turkish Journal for the Spiritual Counselling and Care

İçindekiler | Contents

■ **Editörden** | From Editor.....7-8

■ **Makaleler** | Articles

Maneviyat ve Ruh Sağlığı: Maneviyat ve Psikolojik İyi Oluş Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma

Spirituality and Mental Health: A Study on the Relationship between Spirituality and Psychological Well-Being

M. Burak Tosyalıoğlu & Ahmet Albayrak.....9-50

Manevi Danışmanlık Bağlamında Türk Müziği Makamlarının Terapötik Etkileri
Therapeutic Effects of Turkish Music Modes in the Context of Spiritual Counseling

Hatice Bolat.....51-73

Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Perspektifinden Nefs Psikolojisi ve Nefs Psikoterapisi

Nafs Psychology and Nafs Psychotherapy from the Perspective of Spiritual Counseling and Care

Elif Nihal Aktay.....75-110

Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Perspektifinden Nefs Psikolojisinde Kutsal Toprak Deneyimi

The Holy Land Experience in the Nafs Psychology from the Perspective of Spiritual Counseling and Care

Mervenur Uzgur.....111-140

Digitalization and Spiritual Values in the Context of Spiritual Counseling: Impacts of the Internet on Values

Manevi Danışmanlık Bağlamında Dijitalleşme ve Manevi Değerler: İnternetin Değerler Üzerindeki Etkileri

Muhammed Tosun.....141-162

■ **Kitap İncelemeleri** | Book Reviews

Manevi Danışmanlar İçin Kılavuz: Danışma İlke, Beceri ve Teknikleri
Guide for Spiritual Counselors: Counseling Principles, Skills and Techniques

Esma Zennure Kavurkacı.....163-172

Nefs Psikolojisi: Kuram & Uygulama

Nafs Psychology: Theory & Application

Tuba Nur İskeçlier.....173-183

■ **Yazar Bilgileri** | Author Information.....185-187

■ **Yayın ve Yazım İlkeleri** | Principles of Publishing and Writing.....189-192

Issue: 8 Year: 2023 December
ISSN: 2687-2714

**TURKISH JOURNAL FOR
THE SPIRITUAL COUNSELING AND CARE**

8

Sayı: 9 Yıl: 2024 Haziran
ISSN: 2687-2714

TÜRK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK DERGİSİ

9

Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi
Turkish Journal for the Spiritual Counselling and Care

İçindekiler | Contents

■ Editörden From Editor.....	7-8
■ Makaleler Articles	
Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Bağlamında Kriz Durumlarındaki Manevi Terapötik Bilişsel Şemalar <i>Spiritual Therapeutic Cognitive Schemas in Crisis Situations in the Context of Spiritual Counseling and Care</i> Zeynep Karlık.....	9-38
Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Perspektifinden Nefs Psikolojisinde İnfak ve İsar Deneyimi <i>The Experience of Almsgiving/Infaq and Self-Sacrifice/Isar in Nafs Psychology from the Perspective of Spiritual Counseling and Care</i> Tuba Nur İskeçlier.....	39-76
Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Bağlamında Ölüm Algısının Terapötik Etkileri <i>Therapeutic Effects of the Perception of Death in the Context of Spiritual Counseling and Care</i> Zehra Atak & Ali Kuşat.....	77-100
Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Perspektifinden Nefs Psikolojisinde Ölüm <i>Death in Nafs Psychology from the Perspective of Spiritual Counseling and Care</i> Feyza Nur Taşkaya.....	101-138
Psikolojik Danışmanların Danışma Sürecindeki Manevi Boyuta İlişkin Yaklaşımları <i>Approaches of Psychological Counselors to the Spiritual Dimension in Counseling Process</i> Rızvan Cerrahoğlu & Cemile Çelik Yanık.....	139-164
Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Aile ve Dini Rehberlik Merkezlerindeki Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri (2003-2024): Sınırlılıklar ve Bir Eğitim Programı Önerisi <i>Spiritual Counseling and Care Services of Presidency of Religious Affairs in the Family and Religious Guidance Centers in Turkey (2003-2024): Limitations and the Proposal for a Training Program</i> Mustafa Koç.....	165-262

■ **Kitap İncelemeleri** | Book Reviews

Psikolojinin Üçüncü Boyutu: Nefs Psikolojisi ve Rüyaların Dili

Third Dimension of Psychology: Nafs Psychology and the Language of Dreams

Özlem Yanar.....263-276

Normal Yas Sürecinde Manevi Destek

Spiritual Support in the Normal Grieving Process

Canan Yılmaz.....277-286

Covid-19 Pandemisi ve Manevi Danışmanlık: Pandemi Kaygısında Dini Başa Çıkma ve Manevi İyi Oluş

The Covid-19 Pandemic and Spiritual Counseling: Religious Coping and Spiritual Well-Being in Pandemic Anxiety

İsmail Malkoç.....287-296

■ **Yazar Bilgileri** | Author Information.....297-300

■ **Yayın ve Yazım İlkeleri** | Principles of Publishing and Writing.....301-304

Issue: 9 Year: 2024 June
ISSN: 2687-2714

TURKISH JOURNAL FOR THE SPIRITUAL COUNSELING AND CARE

9

Sayı:10 Yıl: 2024 Aralık
ISSN: 2687-2714

TÜRK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK DERGİSİ

10

Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi
Turkish Journal for the Spiritual Counselling and Care

İçindekiler | Contents

■ Editörden From Editor.....	9-10
■ Makaleler Articles	
Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Perspektifinden Dinsel Deneyimin Nöropsikolojik Yorumu: Nöroteoloji Üzerine Analizler <i>The Neuropsychological Interpretation of Religious Experience from the Perspective of Spiritual Counseling and Care: Analyses on Neurotheology</i> Hilal Sena Teke & Sema Yılmaz.....	11-38
Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Perspektifinden Nefs Psikolojisinde Manevi Dayanıklılık <i>Spiritual Resilience in Nafs Psychology from the Perspective of Spiritual Counseling and Care</i> Canan Yılmaz.....	39-86
Manevi Danışmanlık ve Rehberlikte Anadolu Bilgeliği Bağlamında Mesnevi Üzerine Terapötik Analizler <i>Therapeutic Analyses on the Masnavi in the Context of Anatolian Wisdom in Spiritual Counseling and Care</i> Muhammed Tosun.....	87-130
Gençlere Yönelik Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri: Manevi Danışmanlar Perspektifinden Nitel Bir Araştırma <i>Spiritual Counseling and Care Services for Youth: A Qualitative Study from the Perspective of Spiritual Counselors</i> Mehmet Su.....	131-154
Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Bağlamında Evlilikte Maneviyat Üzerine Nitel Bir Araştırma <i>A Qualitative Study on Spirituality in Marriage in the Context of Spiritual Counseling and Care</i> Halil İbrahim Özasma.....	155-196

Türkiye’deki Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Çalışmaları Bağlamında ‘Olağanüstü Durumlarda Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Sempozyumu’ (2020) Üzerine Bibliyometrik Analizler <i>Bibliometric Analyses on the 'Symposium on Spiritual Counseling and Care in Extraordinary Situations' (2020) in the Context of Spiritual Counseling and Care Studies in Turkey</i> Mustafa Koç.....	197-262
--	---------

■ Kitap İncelemeleri | Book Reviews

Bilişsel Davranışçı Terapi: Manevi Perspektifli Teori ve Uygulamalar <i>Cognitive Behavioral Therapy: Theory and Applications with a Spiritual Perspective</i> Maide Nur Erdeniz.....	263-270
Ceza İnfaz Kurumlarında Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri <i>Spiritual Counseling and Care Services in Prisons</i> Abdullah Adıgüzel.....	271-280
Dini Rehberlik: Bilginin Kaynağı ve Bilgi Üretme Süreçleri <i>Religious Guidance: The Source of Knowledge and the Processes of Knowledge Production</i> Betül Şavk.....	281-292
■ Yazar Bilgileri Author Information.....	293-296
■ Yayın ve Yazım İlkeleri Principles of Publishing and Writing.....	297-300

Issue : 10 Year: 2024 December
ISSN: 2687-2714

TURKISH JOURNAL FOR THE SPIRITUAL COUNSELING AND CARE

10

Ek-2:
Tanıtım Afişleri

Türkiye’de alanında bir ilk

TÜRK DİN PSİKOLOJİSİ DERGİSİ

ve

TÜRK MANEVİ DANIŞMANLIK VE REHBERLİK DERGİSİ

**ilk sayı 2020’de
Makalelerinizi bekliyoruz.**

www.dergipark.org.tr

Türkiye’de alanında bir ilk

**TÜRK
MANEVİ DANIŞMANLIK
ve REHBERLİK
DERGİSİ**

**Makalelerinizi bekliyoruz
ilk sayı 2020’de**

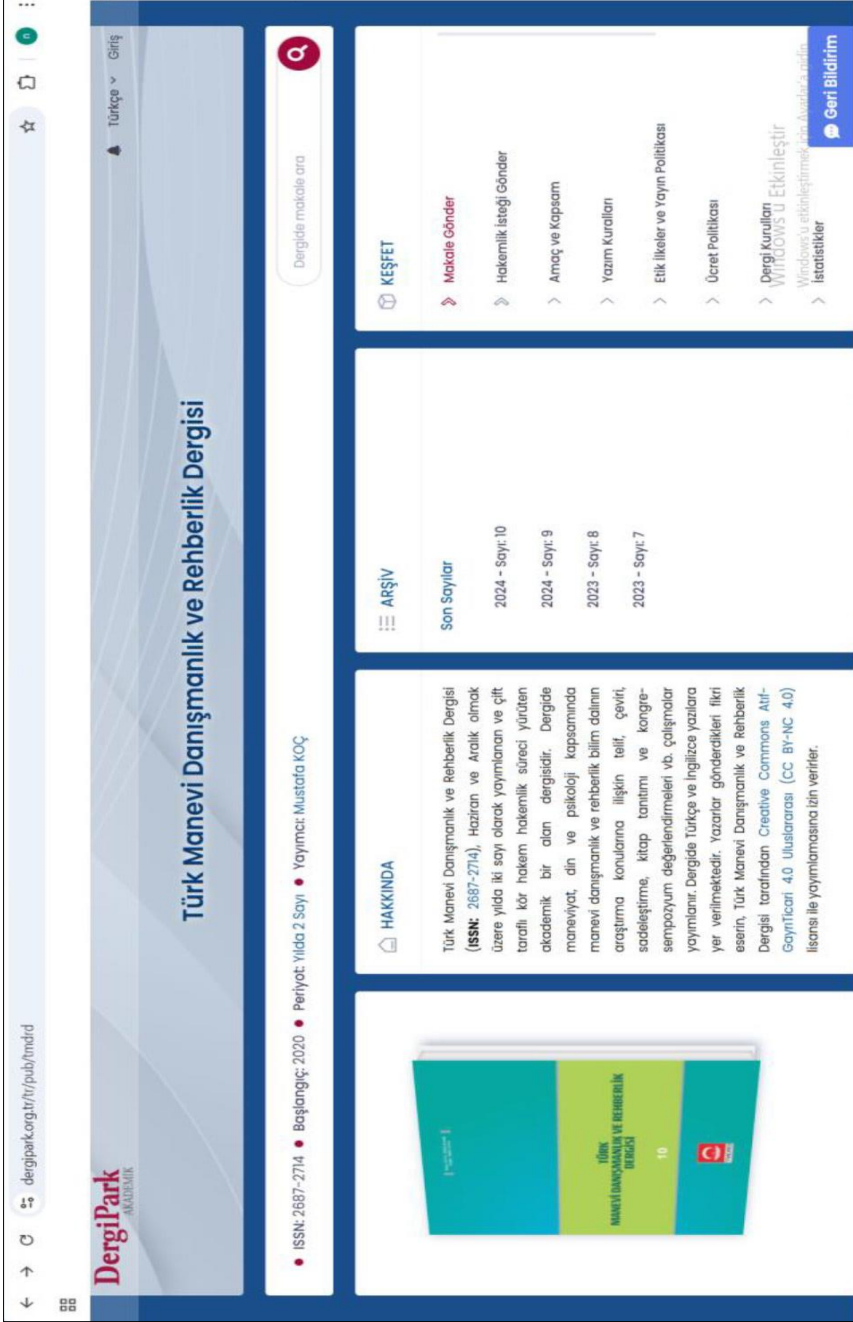
www.dergipark.org.tr

Ek-3:

**Dergi Logoları
(Türkçe & İngilizce)**

Ek-4: Dergi İnternet Sitesi

Ek-5:

**Dergi Yazarları
(1. ve 10. Sayılar Arası)**

Makalenin bu ekinde, *Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi*'nin 1. ve 10. sayılar arasında yer alan yazarlar, alfabetik sıraya göre ve "isim, soyisim, (akademik unvan)" biçiminde bir şablonla sunulmuştur. Derginin ilgili sayılarında bazı yazarların birden fazla akademik yayına katkı sağlamış olmaları nedeniyle, yazar isimleri her sayı için ayrı ayrı tekrarlanmamış; her yazarın adı ve soyadı listede yalnızca bir kez belirtilmiştir. Ayrıca, yazarların akademik unvanları, bilimsel ürünlerinin yayınlandığı dönemlerdeki dergide belirtilen şekliyle korunduğu için güncellenmemiştir.

Abdullah Adıgüzel (Doktora Öğrencisi)
Abdullah Dağcı (Doktora Öğrencisi)
Ahmet Albayrak (Doç. Dr.)
Ahmet Canan Karataş (Doç. Dr.)
Ali Kuşat (Doç. Dr.)
Ali Rıza Aydın (Prof. Dr.)
Arzu Tacer (Doktora Öğrencisi)
Ayşe Nural (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Ayşenur Özbakkal (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Ayten Kesme (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Betül Şavk (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Canan Yılmaz (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Cemile Çelik Yanık (Uzman Öğretmen)
Deniz Koç (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Elif Hut (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Elif Nihal Aktay (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Emel Güvenç (Doktora Öğrencisi)
Enes Orhan (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Erhan Tunç (Doç. Dr.)
Esmâ Zennure Kavurkacı (Doktora Öğrencisi)
Fatümetül Zehra Gültaş (Dr. Öğr. Üyesi)
Feyza Nur Taşkaya (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Firdevs Canşı (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Gülçin Öntan (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Halil İbrahim Özasma (Dr. Öğr. Üyesi)
Halime Hilal Taşkın (Doktora Öğrencisi)
Hasan Kayıklık (Prof. Dr.)
Hatice Bolat (Yüksek Lisans Öğrencisi)

Hatice Güven (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Hilal Sena Teke (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Hişyar Dilan (Doktora Öğrencisi)
İbrahim Furkan Güven (Arş. Gör. & Doktora Öğrencisi)
İsa Ceylan (Dr.)
İsmail Malkoç (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Kader Cansu Abay (Yüksek Lisans Öğrencisi)
M. Naci Kula (Doç. Dr.)
Maide Nur Erdeniz (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Mehmet Su (Dr. Öğr. Üyesi)
Mervenur Uzgur (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Muhammed Tosun (Dr. Öğretmen)
Muharrem Aka (Dr. Öğr. Üyesi)
Mustafa Atak (Dr. Öğr. Gör.)
Mustafa Burak Tosyalıoğlu (Doktora Öğrencisi)
Mustafa Dönmez (Prof. Dr.)
Mustafa Kısakol (Doktora Öğrencisi)
Mustafa Koç (Prof. Dr.)
Mustafa Naci Kula (Doç. Dr.)
Mükerrem Saliha Kars (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Ömer Faruk Habergetiren (Dr. Öğr. Üyesi)
Özer Çetin (Prof. Dr.)
Özlem Yanar (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Rızvan Cerrahoğlu (Uzman Öğretmen)
Rümeysa Sancak (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Selen Nurbanu Kahraman (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Sema Yılmaz (Doç. Dr.)
Serpil Başar (Dr.)
Sümeyye Nur Kaya (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Tuba Nur İskeçlier (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Tuğrul Niyazibeyoğlu (Dr.)
Ülkü Tosun (Doç. Dr.)
Yusuf Koç (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Zehra Atak (Doktora Öğrencisi)
Zeynep Karlık (Doktora Öğrencisi)